

TORSDAG 30 OKTOBER. NR 44/2014

Nu röstar vi!
Sidan 6

Påven öppnade för debatt om familjen

Sidan 4

Tolv noveller om tolv personer i Bibeln

Sidan 12

Klarare praxis behövs

När kyrkan satsar extra på marknadsföring inför valet blir det viktigt att behandla kandidaterna rättvist.

Vem får synas var och när?

Sidan 5

Han trotsade faran

Sidan 2

Keltisk skördefest blev Halloween

Sidan 7

”Evangelisk” ett svårt ord för kandidaterna

Sidan 5

Mission på hög nivå

Sidan 8

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Marknadsföring är en balansakt

KP KYRKAN HAR satsat hårt från centralt håll på att göra församlingsvalet i november känt. I sig är det naturligtvis en bra sak. Församlingsvalet är ett av de mest bortglömda valen, med ett valdeltagande som senaste gång stannade på 17 procent.

Tanken att medlemmarna ska ha en demokratisk linje i kyrkans beslutsfattande är viktig. Därför är det helt riktigt att uppmana folk att rösta i valet och på det sättet bidra till att bygga den kyrka de vill se i framtiden.

MEN I PRAKTIKEN är det inte så enkelt, och kyrkan har en hel del att kämpa med när det gäller dess "bränd". Det handlar både om den vara man bjuder ut och hur det görs.

Det har uttalat varit ett mål från centralt håll att engagera den tysta massan – alla dem som hittills inte så flitigt engagerat sig i lokalförsamlingarnas verksamhet. Medlemmar är de ju likafullt, helt riktigt. Risken är ändå stor att det som utlovas inte riktigt motsvarar förväntningarna. I valmaskinen som i samma strävan att nå dem som annars inte brukar engagera sig – av kyrkan styrdes till den kommersiella tevekanalen MTV3, trots att kyrkan och YLE sedan decennier har ett lagstadgat samarbete, har de hetaste frågorna gällt det som i kyrkopolitiken stelnat till rena klichéer.

Och även om de frågorna är viktiga, svåra och smärtsamma för kyrkan, så är steget från församlingens rådets möjlighet att inverka på vilken riktning de tar i kyrkan varken direkt eller en snabbfil. Därför finns det en risk att många nu eller längre fram faktiskt blir rentav: besvikna.

SKA MAN rikta kritik mot försöket att fånga de förloerade fären så är den första just att varan som bjuds ut inte riktigt motsvarar bilden på reklamen. Det är i längden en dålig marknadsföring, riktigt dålig faktiskt. Svika förhoppningar och krossade hjärtan får inte en svalnande kärlek att växa. Den andra kritiken handlar om "hur". I svenska Österbotten pågår en debatt där lokala politiker ifrågasätter valet av kandidater som dragplåster för själva valet.

Varför man engagerade just politiker i den rollen är oklart. Kanske var tanken att det är bra att samtidigt knyta nätverk till samhällsverkare som antagligen hänger med ett tag framöver. Kanske var det en slump att det blev så. Men väljare har reagerat på att profiler som är klara för riksdagskandidatur fått stå som skyltdockor inte bara för församlingsvalet utan också sig själva på köpet. Det är synd också för deras egen skull. Elli Fléns personliga berättelse om hur insikten vad kyrkan faktiskt betydde för henne vaknade under fredsbevararuppdraget i Afghanistan är gripande – KP har också skrivit om den. Men när valfebern stiger blir det onekligen ett samband mellan synlighet och kandidatur som skaver i onödan mot dem som röstar i andra politiska kulörer. Därför har KP valt att efter respons ta bort kyrkostyrelsens video från vår webbsida.

PÅ SOCIALA MEDIER syns beska kommentarer om att kyrkans försök att marknadsföra sig är patetiskt. Det är en tragedi om kyrkans iver tolkas som ren desperation. Medan reklambyrån skrattar hela vägen till banken.

"Risken är stor att det som utlovas inte riktigt motsvarar förväntningarna."

PROFILEN: FADER STERLIN

"Jag började fråga mig om det var någon idé för mig att stanna kvar då så många hade flytt."

Skyddad av Gud

När de flesta i byn flydde stannade han kvar. Fader Sterlin kämpar för att afro-amerikanerna och ursprungsbefolkningen i Colombia ska få leva ett människovärdigt liv.

TEXT OCH FOTO: SOFIA TORVALDS

Fader Sterlin Londoño Palacios från Chocó i nordvästra Colombia lyser upp när han ser en hög med höstlöv. Han rusar fram och studerar dem intresserat och trampar lite på dem.

– I mitt land, säger han med en förklarande gest, är det alltid hett.

Fader Sterlin besökte Finland förra veckan på inbjudan av Ekumeniska rådet i Finland. Han leder en afro-colombiansk församling i Chocó och har varit engagerad i människorättsfrågor under största delen av sin prästkarriär.

I provinsen Chocó slutar den panamerikanska motorvägen – till Panama tar man sig i stället längs med floden eller kusten. Att dra en väg genom det nordvästra hörnet av Colombia skulle vara för farligt.

– Det sägs att den som beger sig norrut aldrig kommer tillbaka. Det är bara flyttfågeln som kan ta sig igenom, säger fader Sterlin.

Mamma vågade komma

Fader Sterlin är katolsk präst i en by med ungefär 4 000 invånare. Hans vanliga arbetsdag börjar med bön i soluppgången och nattvardsmässa klockan 6, sedan följer idrott, kyrkunderhåll, katekesundervisning, hembesök och resor till närbelägna byar.

– På söndag eftermiddag får jag vila, och måndagen är ledig, berättar fader Sterlin och beskriver skrattande hur han brukar simma i floden tillsammans med sin fyraåriga systerson.

– Genast då han ser mig hämtar han simbyxorna!

Men bakom den här fridfulla fasaden

gömmar sig mycket som är mörkt och förskräckligt. På sin telefon har fader Sterlin foton på kvinnor som fiskar i en flod förorenad av kvicksilver.

– Den gruvsilver som stöds av de paramilitära trupperna använder sig av kvicksilver. När kvicksilvret hamnar i floden dör fisken, och dör den inte förgiftar den de människor som äter av den.

Ännu för trettio år sedan rådde det fred i Chocó.

– Då kunde människorna fritt livnära sig på traditionell gruvsilver, jordbruk och fiske. De samlade vilda frukter och jagade djur. De levde i harmoni med naturen.

För 24 år sedan fick den tillvaron ett abrupt slut. Då kom grävskoporna för att gräva guld och andra mineraler vid flodbädden. Sedan dess har de paramilitära trupperna, gerillarörelserna och droghandeln skördat många liv.

– Många mördades eller blev internerade flyktingar.

Oroligheterna har pågått sedan dess, och när jag frågar fader Sterlin om han någonsin fruktat för sitt eget liv svarar han ett kort "ja".

– Men Gud har beskyddat mig.

Han var tolv år när han träffade en katolsk präst som engagerade honom i mässan. Snart växte insikten om att han också ville bli präst. I dag har han varit katolsk präst i sju ton år.

År 2001 kom en period då han började betvivla om det han jobbade med verkligen var förståndigt.

– Jag jobbade i Bagadó i Chocó när kriget kom dit. 3 500 flydde, bara 500

stannade kvar. Jag började fråga mig om det var någon idé för mig att stanna kvar då så många hade flytt.

Just då han tvivlade som mest fick han ett brev av sin mor. Hon väddade till honom att komma hem: det var så farligt i Bagadó, varför skulle han riskera sitt liv genom att stanna?

– Hon anade hur svårt det var. Jag svarade genom att bjuda in min familj på besök för tre dagar – så att de själva kunde se hur det var. Mamma kom, pappa vågade inte. I Colombia är kvinnorna modigare än männen, trots att det är männen som orsakar konflikterna, säger fader Sterlin med ett litet leende.

– Första dagen vågade hon sig bara ut på balkongen. Andra dagen gick vi längs en gata. Tredje dagen besökte vi

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn 040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
tfn (09) 612 615 49/
040 831 6545
fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
tfn 040 831 3599

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Tomas von Martens
tfn 040 831 6836

Christa Mickelsson
tfn 040 831 6788

Michaela Rosenback
tfn 040 831 6322

Johan Sandberg
(Österbotten)
tfn 040 831 3599

Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout: Malin Aho
tfn 040 831 6902

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Danske Bank
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonseredaktör:
Erika Rönngård
tfn 040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 24% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Lämna in din annons utan extra kostnader via annonsverket på www.kyrkpressen.fi! För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift. Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före. Radannonser bör inlämnas senast kl.12.00 på torsdag

veckan före. För mera detaljer se mediekortet www.kyrkpressen.fi

Annonserförsäljning:
fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi
Leif Westerling,
tfn 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
eller 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn 040 831 6614,
prenumeration@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 65 €
Utlandet 84 €

många i byn, och när min mamma såg hur nära relation jag hade till många i byn förstod hon varför jag ville stanna.

Också vi kan vara solidariska

– Guldet är krigets bränsle, säger fader Sterlin och berättar om den informella gruvdriftens kopplingar till gerillan, hur lokalbefolkningen mjölkas på pengar, hur deras land tas ifrån dem, hur deras möjligheter att försörja sig själva förstörs.

– Hoppet finns i den solidaritet som lever kvar bland folket i byarna.

Katolska kyrkan har varit mycket aktiv i bevakningen av lokalbefolkningens intressen och fått fredspris för sin verksamhet.

– Jag drömmer om ett rättvist och

UTBILDNING ÄR viktigare än krig, säger fader Sterlin. Under Finlandsbesöket hoppas han kunna starta ett samarbete mellan en läroinrättning i Finland och i hans hemtrakter.

jämlikt samhälle, ett samhälle där det finns en respekt för människoliv, för människors tillgångar och deras territorium. Jag drömmer om ett samhälle där resurserna skulle användas till att ge liv i överflöd.

Vad finns det för möjligheter att den drömmen någonsin ska förverkligas? Det ser mörkt ut, men ändå finns det hopp, menar fader Sterlin.

– Problemet är att de som har makten inte ser afro-amerikanerna eller ursprungsbefolkningen som viktiga, som de värdefulla människor de är.

Ansvar för vad som händer i Colombia sträcker sig långt – faktiskt ända till Europa. Vi kan påverka genom vår konsumtion.

– När du köper en sådan här, säger

fader Sterlin och pekar på sin mobil.

– Eller när du köper en dator, ett guldsmycke eller choklad. Är du säker på att de produkter du väljer är rättvist producerade? undrar han.

– Också vi som anser oss vara goda människor använder dagligen produkter som bidrar till konflikter på olika håll i världen.

Fader Sterlin besökte Finland på inbjudan av Ekumeniska ansvarsveckan. Han deltog bland annat i en paneldebatt vid Finska Missionssällskapet om företagsansvar, fred och mänskliga rättigheter i Colombia. Fader Sterlin arbetar för afrocolombianernas rättigheter tillsammans med organisationen Cocomopoca i Chocó. FMS stöder arbetet via Lutherska världsförbundet.

FADER STERLIN

KATOLSK PRÄST FRÅN PROVINSEN CHOCÓ I NORDVÄSTRA COLOMBIA.

KÄMPAR FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I ETT OMRÅDE SOM PRÄGLAS AV GRUVDRIFT, KRIMINALITET OCH BEVÄPNADE KONFLIKTER.

PÅ FRITIDEN TYCKER HAN OM ATT SIMMA – HAN HAR ELVA FLODER ATT VÄLJA MELLAN – OCH ATT UMGÅS MED SIN SYSTER OCH SIN SYSTER-SON.

Också kyrkan firar Svenska veckan

SPRÅKÖAR. I år är kyrkan för första gången med och arrangerar program under Svenska veckan den 3–9 november.

Både i Lojo och Björneborg ges föreställningen *Sankte Per och Thomas Tvivlaren*, en föreställning där **Per Rosenius** och **Thomas Lundin** sjunger och för en dialog om tro och tvivel. I Lahtis blir det svensk

kyrksöndag den 9 november. Först blir det högmässa med predikan av biskop **Björn Vikström** och efteråt samvaro och lunch – då berättar biskopen om sitt heradbrev och det finns utrymme för samtal om tro och efterföljelse. Gudstjänsten bandas och sänds i radio Vega kl. 13.

Det kyrkliga programmet under Svenska veckan ar-

PER ROSENIUS och Thomas Lundin sjunger och pratar om tro och tvivel. FOTO: ANDERS LÖNNFELDT

rangeras av Kyrkans central för det svenska arbetet tillsammans med det svenska församlingsarbetet på respektive ort. Också svens-

ka skolan i Björneborg och ungdomsföreningen i Lojo är med.

Tanken är att stöda det svenska arbete som görs på dessa orter, där de svenskspråkiga är en liten minoritet. Alla finskspråkiga som vill bekanta sig med det svenska arbetet är givetvis också hjärtligt välkomna.

■ SOFIA TORVALDS

KATOLSKA KYRKANS synod för familjen visade att det finns klyftor mellan biskopar och lekmän av olika falanger. Katoliken Emil Anton påminner om att påven Franciskus har sista ordet, men han vill ge rum för en öppen diskussion. FOTO: GETTY IMAGES/FRANCO OLIGLIA

Nu diskuteras svåra frågor

KATOLSKA KYRKAN. Den katolska biskopssynoden röstade ner de besvärliga punkterna om omgifna och homosexuella. – Min bedömning är att kyrkan kommer att göra betydande förnyelser, säger katoliken Emil Anton.

TEXT: SOFIA TORVALDS

För en och en halv vecka sedan avslutades Katolska kyrkans särskilda biskopssynod om familjen. I den deltog nästan 200 biskopar och andra särskilt utvalda delegater. Under synodens sista dagar röstade de av delegaterna som hade rösträtt om de olika avsnitten i synodens slutdokument. Nästan alla antogs med tvåtredjedels majoritet – utom de punkter som behandlade de kontroversiella frågorna om tillgång till sakramenten för omgifna katoliker och frågan om samkönade relationer. Båge frågorna fick en majoritet av rösterna, men gick inte igenom.

Efter omröstningen beslöt påven **Franciskus** att hela slutdokumentet ska offentliggöras, liksom röstresultaten. Dokumentet ska fungera som underlag för fortsatta diskussioner om familjetemat.

– Det är viktigt att förstå att det här årets synod bara beredde väg för nästa års synod om samma ämne. Men redan nu har det blivit klart vilka smärtpunkterna är och vad diskussionen kommer att handla om under året, säger **Emil Anton**, en finländsk katolik som aktivt följt med synodens arbete

– Det är tydligt att påven Franciskus vill att alla ska få tala fritt, utan

att vara rädda för vad andra tycker.

Svavelosande på sina håll

Punkten gällande homosexualitet omarbetades och urvattnades under synodens gång. I omröstningen blev det ett nej som Anton anser riktades uttryckligen mot det hårda stycke i slutrapporten, där man fastslog att samkönade förhållanden absolut inte kan jämföras med äktenskap mellan man och kvinna.

En del experter anser att familjesynodens resultat innebär ett nederlag för Franciskus, men Emil Anton håller inte med dem.

– Det påståendet är ett medietrick som inte bygger på fakta. Under sitt avslutningstal var Franciskus helt tydligt mycket nöjd med synodens resultat, och ingenting tyder på att han skulle vara besviken eller känna av någon sorts nederlag. Han vet mycket väl att det är han själv som har sista ordet, men vill inte uttala sig förrän man nått tillräcklig konsensus, säger Anton.

De flesta som analyserat synoden är ense om att Katolska kyrkan nu kämpar med att staka ut en framkomlig väg mellan sina doktriner och mellan att se med nåd på dem som inte kan leva

upp till dem. Eftersom synoden varit mycket öppen med diskussionerna är det också tydligt att det finns en klyfta mellan biskopar och lekmän av olika falanger då det kommer till dessa frågor. Den klyftan syns också i offentligheten.

”Jag har ärligt sagt blivit chockad över hur svavelosande diskussionen blivit, särskilt i de sociala medierna”, skriver fader **James Martin** i den katolska tidningen America.

Vatikanenkännaren **John L. Allen Jr.** skriver i tidningen Crux att slutdokumentet antagligen är en ärlig återspeglings av var katolska kyrkan står i dag, det vill säga att för varje biskop som är redo för förändringar finns det en annan som är rädd för att överge de katolska traditionerna.

Emil Anton säger att det är svårt att upptäcka de klyftor medierna rapporterar om då man läser rapporterna från synoden.

– I synoden bildades inga läger mellan liberaler och konservativa, utan biskoparna diskuterade tillsammans eller enligt sina språkgrupper, och delade sin katolska tro. I sitt sluttal sa påven att en del vill se en kyrka som indelats i två läger som grälar med varann, när det i verkligheten är frågan om en öppen diskussion.

Eftersom påven ville att omröstningsresultaten skulle offentliggöras vet vi hur många biskopar som röstade för slutrapportens olika punkter – men inte vilka biskopar som röstade hur.

– Många biskopar i väst var tydligt besvikna över att det positiva språket i den tidigare mellanrapporten urvatt-

nats när det gällde frågan om homosexualitet. Vad gäller frågan om omgifna och deras tillgång till sakramenten tror kardinal **Walter Kasper** att en majoritet är för en förändring, medan kardinal **George Pell** tror att en majoritet inte vill ha en förändring, säger Anton.

Tror på framsteg

Efter nästa års synod är det påvens uppgift att fatta beslut om hur kyrkan ska gå vidare, men han kan knappast låta bli att beakta traditionalisterna. Konservativa kommentatorer påpekar att ”Franciskus-effekten” inte är lika synlig på församlingsnivå som bland sekulära katoliker. I Afrika och Asien är många av lekmännen mer konservativa i moralfrågor än vad biskoparna är. Det som de kallar påvens ”sekulära agenda” upplever de som ett hot mot Katolska kyrkans enhet.

Emil Anton tror att ändå att påvens sympatier ligger hos dem som är redo för förändring.

– Påven har öppet berömt kardinal Kasper. Franciskus petade den ledande ”konservativa” kardinalen Burke från hans uppgift i ledningen för den högsta påvliga rättsinstans som forskar bland annat i skilsmässor. Min bedömning är att om påven Franciskus får leva och är påve ännu om några år kommer Katolska kyrkan att göra betydande framsteg i relation till dem som lever i familje- eller parförhållanden som inte är idealiska ur kyrkans synpunkt, säger Emil Anton.

Övriga Källor: Signum, Crux, America (The National Catholic Review), bloggen Rorate Caeli.

”Min bedömning är att om påven Franciskus får leva och är påve ännu om några år kommer Katolska kyrkan att göra betydande framsteg i relation till dem som lever i familje- eller parförhållanden som inte är idealiska ur kyrkans synpunkt.”
Emil Anton

Oklart om andlig hemort

VALMASKIN. Många kandidater i församlingsvalet hade missuppfattat begreppet "evangelisk". Valmaskinen måste öppnas på nytt för att kandidaterna skulle kunna korrigera sina svar.

TEXT: TOMAS VON MARTENS

Efter att valmaskinen redan stängts för inlämning av kandidaternas uppgifter kom det fram att många av dem hade missuppfattat ordet "evangelisk". När kandidaterna har fyllt i sina uppgifter har de kunnat välja mellan olika alternativ för att beskriva sitt "viktigaste andliga sammanhang".

Alternativen var: bedjarörelsen, pietismen, evangeliska rörelsen, laestadianismen, femte väckelsen, karismatiska rörelsen, retreatrörelsen, tomasgemenskapen, regnbågsgemenskapen, ekumeniska rörelsen och lutherstiftelsen. Det sista alternativet är "ingen av de nämnda".

Missförståndet verkar att ha rört endast finskspråkiga kandidater eftersom alternativet heter "evangelisuus" på finska.

– Det svaret har valts av över 2 800 kandidater. En del kandidater hade tolkat det som att alla som hör till kyrkan är evangeliska. Den svenska formuleringen med "evangeliska rörelsen" var tydligare och jag har inte hört att svenskspråkiga kandidater skulle ha missförstått det här, säger **Sami Kallioinen** som är chef för kyrkans webbkommunikation.

Ett slumpmässigt surfan- de på de svenska församlingarnas kandidatsidor, visar att den vanligaste beskrivningen av den egna andliga hemvisten är "ingen av de nämnda".

Den 22.10 hade ungefär 10 000 kandidater fyllt i uppgifter om sig själva i valmaskinen. Det motsvarar mer än 60 procent av alla kandidater.

– Det är ett bra resultat och aktiviteten är på samma nivå som år 2010 då valmaskinen var i bruk första gången, säger Kallioinen.

FLERA UPPSTÄLLDA kandidater i församlingsvalet var vidtalade att leda eller delta i programpunkter på bokmässan i Helsingfors. Så blev det ändå inte. FOTO: HELSINGIN MESSUKESKUS/MARKKU OJALA

Kandidater fick inte medverka på bokmässan

VAL. Kyrkan saknar riktlinjer för hur kandidater som är uppställda i val ska förhålla sig till att delta i olika typer av evenemang. Det ledde till att uppställda kandidater inte fick delta i bokmässan i Helsingfors på det sätt som var planerat.

TEXT: MICHAELA ROSENBACK

Beslutet om att kandidater i församlingsvalet inte får agera debattledare eller på annat sätt delta i Kyrkans svenska program under bokmässan fattades bara några dagar innan mässan drog igång förra veckan. Direktör för Kyrkans central för det svenska arbetet, **Sixten Ekstrand**, fattade beslutet i samråd med de kollegor som jobbar med valet.

– Vi valde att ta det beslutet efter att vi fått en del kritik för att de som skulle delta på mässan är uppställda i valet. De flesta lyckades vi ersätta med andra personer som inte är uppställda.

Radioredaktör vid KCSA, **Hedvig Långbacka**, är en av dem som tvingades avstå från att delta i den programpunkt hon tidigare varit vidtalad att leda.

– Eftersom jag till en viss del var med om de diskus-

sioner som ledde till beslutet var det ju ingen överraskning att det blev som det blev. Däremot beklagar jag mycket att tre goda medverkande fick back. Alla var vidtalade att tala eller skriva, inte om valet, utan om andra viktiga och aktuella saker. Samtidigt kan jag nog förstå dem som tycker att de då skulle ha fått orättvis synlighet, säger Hedvig Långbacka.

Sixten Ekstrand tror att det är kyrkans satsning på marknadsföring inför valet som har gjort att kandidaterna blivit mer uppmärksamma på vem som syns i vilka sammanhang.

– Det verkar finnas en känslighet inför val och det gäller också församlingsvalet, där man den här gången satsat mer på marknadsföring. Det har bidragit till att kandidaterna blir synliga och då blir också rättvisefrågan viktigare för dem.

I kyrkans valordning finns inga bestämmelser om huruvida de uppställda ska få delta och uppställda under olika officiella evenemang.

– Olika samfälligheter tolkar det på olika sätt och varje församling går in för en egen linje, säger Sixten Ekstrand.

Esbo svenska församling är en av de församlingar som gått in för en strängare linje. Där får de uppställda kandidaterna inte ens läsa da-

gens text eller dela ut psalmböcker i samband med gudstjänsten.

– Det gäller inte bara Esbo svenska församling utan hela samfälligheten och vi gör så här helt enkelt ur en rättvisesynpunkt. Utgångsläget är att behandla alla kandidater lika och det innebär att vi sätter dem i karantän några veckor före valet, säger **Roger Rönnberg**, kyrkoherde i Esbo svenska församling.

När verksamheten planerades såg man i Esbo till att de som är uppställda i valet inte fick någon uppgift under tiden före valet.

– Annars blir det lätt en tolkning av att "han eller hon har bättre utgångsläge", eftersom personen syns i kyrkan. I Esbo blir det inte några egentliga problem eftersom vi är en så pass stor församling. Men jag kan mycket väl förstå att det i en liten församling kan uppstå problem när de två kyrkvärdarna båda är uppställda, säger Roger Rönnberg.

Hur aktiv en kandidat är med sin egen valkampanj vill Roger Rönnberg ändå inte blanda sig i.

– Den här linjen gäller bara evenemang som ordnas i församlingens regi, någonsans måste vi dra en gräns.

Elli Flén i kampanj

Förra veckan debatterades också **Elli Flén**s medverkan i ett videoklipp där hon ger ett ansikte åt Borgå stifts kampanj "Tro på det goda". Elli Flén kandiderar som SFP-kandidat i riksdagsvalet och i klippet berättar hon om sitt eget förhållande till tro och kyrka samt uppmanar tittarna att rösta i församlingsvalet.

Elli Flén har lagt upp videon på sin egen riksdagsvalsidan på Facebook och kritiker säger att hon använder den kyrkliga videon för att marknadsföra sin egen riksdagskampanj.

– Det finns inte en gnuttan politik med i den här videon utan vår tanke var att nå ut till de människor som lever i kyrkans marginal, det vill

säga till dem som inte är så aktiva men som uppskattar det kyrkan gör, säger Sixten Ekstrand.

Riksdagsledamoten **Peter Östman** (KD) säger i en intervju i Vasabladet (22.10) att ansvaret mest ligger hos kyrkan när de gör rekryteringar som den här, och att den enskilda kandidaten inte kan klandras för att han eller hon griper chansen att synas i offentligheten. Sixten Ekstrand tycker att det är att förenkla situationen.

– Det är hårt att skuffa över allt ansvar på någon, i det här fallet kyrkan, eftersom varje människa har ett ansvar. Jag kan inte kontrollera eller styra vad Elli Flén väljer att lägga upp på sin Facebook-sida.

Efterlyser ändring

Sixten Ekstrand, Hedvig Långbacka och Roger Rönnberg tycker alla att de situationer som nu uppstått, till exempel i samband med bokmässan, kunde fungera som en tankeställare inför nästa församlingsval. De efterlyser en allmän praxis eller rekommendation för hela kyrkan.

– Kyrkan borde fundera på riktlinjer kring kandidaterna och deras medverkan i olika typer av evenemang. Det skulle både kyrkan och stiftet gynnas av, säger Sixten Ekstrand.

"Kyrkan borde fundera på riktlinjer kring kandidaterna och deras medverkan i olika typer av evenemang. Det skulle både kyrkan och stiftet gynnas av."

Sixten Ekstrand

Rösta på förhand? Gör det nu!

RÖSTA! Det är den här veckan du kan förhandsrösta i församlingsvalet. Här får du en snabblektion i hur det går till.

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

1. Om du hör till kyrkan och fyllt sexton år (eller gör det senast den 9.11) har du rätt att rösta i församlingsvalet. Du hittar alla röstningsställen på www.forsamlingsvalet.fi eller i församlingens egen information. I förhandsröstningen kan du rösta på vilken ort som helst i hela landet. På valdagen den 9 november kan du bara rösta i din egen församling.

2. Kom ihåg att ta med ett fotoförsett identitetsbevis då du röstar. Identitetskort, pass, körkort eller motsvarande handling godkänns.

3. När du anmäler dig på röstningsstället noterar valfunktionären till vilken församling du hör och om du ska rösta i ett eller två val. I ett val, kyrkofullmäktigevalet, röstar den som hör till en självständig församling. I två val röstar den vars församling hör till en samfällighet. Då röstar man i församlingsrådsvalet och gemensamma kyrkofullmäktigevalet.

4. Rösta! Om du inte röstar i din hemförsamling, måste du själv ha koll på din församlings kandidater. Heltäckande kandidatlistor med röstningsnummer hittar du på www.forsamlingsvalet.fi, i nummer 42 av Kyrkpressen eller i din församlings information. Skriv tydligt kandidatens nummer på röstsedeln. Du måste rösta i valbåset, så att valhemligheten bevaras.

FÖRSAMLINGSVALET

• **Den egentliga valdagen** är på farsdagen, 9 november. Den dagen kan du bara rösta i din egen församling.

• **I förhandsvalet** kan du rösta var som helst i landet, men du måste själv ha koll på vilka kandidater som ställer upp i just din församling.

• **Förhandsröstningen pågår** den här veckan (27–31 oktober). Du kan rösta i dag, torsdag, och i morgon, fredag.

1. **LETA UPP** en vallokal. Du kan förhandsrösta var som helst i landet. Hitta en plats nära dig på www.forsamlingsvalet.fi.

2. **KOM IHÅG** att ta med ett bildförsett identitetsbevis.

3. **VALFUNKTIONÄREN SER** vilken församling du hör till och vet om du ska rösta i ett eller två val.

4. **RÖSTA!** Om du inte förhandsröstar i din hemförsamling måste du själv ha koll på kandidater och kandidatsiffor.

Vem vill du att bestämmer i din församling?

Hitta din kandidat i församlingsvalet på Kyrkpressens valtorg. Du kan också diskutera med eller ställa frågor till kandidaterna via vår webbsida. Läs mer på www.kyrkpressen.fi

KP
KYRKPRESSEN

TRADITIONEN ATT fira Halloween kom ursprungligen från Europa och inte USA, som många kan tro. FOTO: STOCK XCHNG

Keltiska präster firade Halloween

HÖGTIDER. Alla helgons dag, De dödas dag och Halloween. Vad firas egentligen när, av vem och varför?

TEXT:
MICHAELA ROSENBACK

Barn som springer omkring utklädda till spöken, tigger godis och karvar ut ansikten i pumpor. Är Halloween ett modernt och kommersiellt påfund som ger den äldre generationen skrämshicka, eller en rolig grej för barnen? Och finns det något samband mellan Halloween och Alla helgons dag?

– Traditionen med Halloween kommer faktiskt från Europa och har sin bakgrund i den keltiska festen Samhain som firades den 31 oktober. Festen var en religiös fest då druiderna, de keltiska prästerna, förrättade sina offer. Det var en skördefest för folket samtidigt som man hedrade de avlidna. Lite som

den finska skördefesten Kekri som vi har haft här i Finland, säger **Carola Ekrem** vid Svenska litteratursällskapet folkkultursarkivet.

Traditionen utvandrade sedan till USA i samma takt som människorna och där har den frodats, kommersialiserats och tagit skepnaden av en stor familjefest som underhåller både stora och små. Riktigt så stor har Halloweentraditionen ändå inte blivit i Finland.

– Halloween slog igenom i Finland hösten 1990 men då var det inte så kommersiellt. Man tillverkade sin egen rekvisita. Sedan ebbade firandet ut, men kom tillbaka ordentligt igen år 1997. Då gjorde posten skilda Halloweenkort och restaurangerna anpassade sina menyer. Det blev en debatt om Halloween i slutet av 1990-talet, både inom kyrkan och mellan privatpersoner, säger Carola Ekrem.

Gunborg Lindqvist, som är pensionerad kaplan från Esbo svenska församling, har i sitt jobb märkt hur Halloweenfirandet är för

är har vuxit i Finland.

– Vad jag vet har kyrkan ingen officiell linje hur man ska förhålla sig till Halloween men en del är nog lite reserverade. Medicinen ligger i att prata med barnen och berätta vad Halloween går ut på men också lyfta fram Alla helgons dag, som hör till vår tradition här i Finland.

Gunborg Lindqvist ser Halloween mer som en plojgrej att sysselsätta sig med i höstmörkret.

– Mina barnbarn har till exempel odlat pumpor på dagis, då blir det mer en höstfest och inte så mycket fokus på spöken.

Carola Ekrem är inne på samma linje.

– Det kan ju vara roligt att ordna en maskerad så här på hösten när ingenting annat händer. Butikerna har enorma avdelningar med rekvisita men finns inte viljan att fira där så blir det inget.

Långa traditioner

Traditionen med Alla helgons dag och De dödas dag härstammar från 700-talet.

– Den katolska kyrkan införde Alla helgons dag år 731. Den firades den 1 november och gick ut på att man hedrade alla kristna helgon. På 1000-talet infördes sedan Alla själars dag, som var en dag för alla döda, inte bara helgonen. Den firades den 2 november, säger Carola Ekrem.

Vår tradition i dag är alltså en kombination av dessa två.

– Alla helgons dag i vårt land hörde till de vardagshelger som år 1955 flyttades till närmaste lördag. I år räkar den ju faktiskt infalla på den "rätta" kalenderdagen, den 1 november.

Carola Ekrem tycker inte att det finns någon orsak att bli upprörd över att Halloweentraditionen har kommit in i det finska samhället.

– Jag förstår att folk tycker att det är en skarp kontrast, det hedniska kontra det allra heligaste vi har. Men de döda har faktiskt funnits med från början också i Halloweenfirandet. Det här är mer en rolig fest för barnen och ingen anledning till moralisk panik.

VÅGA FRÅGA

Bäst att prata öppet

MARIA SUND-GREN-LILLQVIST är kognitiv psykoterapeut och svarar på läsarfrågor om familj och relationer.

Vår familj har väldigt lite pengar, och det påverkar också barnens liv. Hur ska man tala om brist på pengar med barn utan att göra dem bekymrade? De kan inte ha dyra hobbyer just nu, men vi vill inte lägga för tunga bördor på dem.

DETTA ÄR nog ett bekymmer. Vi säger ofta att pengar inte är hela världen. Men visst har det betydelse om man har för lite pengar. I dagens värld är det inte ovanligt att vi har för lite pengar. Många familjer kämpar med arbetslöshet eller sjukskrivningar och har det ekonomiskt dåligt ställt.

Det viktigaste i en familj är att prata om det mesta. Genom att diskutera och fundera kan man också reda ut svårare saker. Det är viktigt att barnen får veta att man har lite pengar och att de därför inte kan ha dyra hobbyer. Pratar ni inte om er situation, så anar barnen ändå att något är fel. Det bästa är därför att vara öppen med situationen. Då behöver inte barnen gissa sig till problemet, utan det får bli en öppen diskussion. Men det är viktigt att inte fastna i diskussionen om vad ni inte kan göra, utan att fokusera på allt ni ändå kan göra. Det är viktigt att komma ihåg att inte konstant diskutera det ekonomiska läget därhemma. Ingenting blir bättre av det, utan det ökar bördan. Vidare är det viktigt att föräldrarna berättar att det är de, de vuxna, som bär det ekonomiska ansvaret, och inte barnen! Samt att försäkra barnen om att familjen nog kommer att klara det här. Det finns alltid hjälp att få om det blir riktigt kärt. Då tänker jag på församlingarnas diakoni och på socialhjälp.

SOM FAMILJ kan ni göra saker tillsammans, sådant som inte kostar så mycket. Att besöka simhallen eller göra utflykter i naturen kostar inte mycket. Att spela spel och låna böcker på biblioteket är gratis. Att gå på gympatimmar inom en gymnastikförening kostar inte heller så mycket. Arbis eller Medborgarinstitut ordnar också många olika kurser för barn och vuxna, kurser som inte är dyrbara.

När man har mindre pengar tvingas man ha god uppfinningsrikedom. Det finns en hel del möjligheter, och man får använda sin kreativitet.

I en familj där man inte har så mycket pengar kan det vara omöjligt att låta barnen spela fotboll, ishockey eller ta ridlektioner. Vill barnet utöva något av det nämnda kan man försöka hitta föreningar som är billigare. Det finns föreningar som har lägre årsavgifter med färre träningar och turneringar. Naturligtvis kan man som familj spela fotboll och ishockey tillsammans, fast det kan vara knepigt att utöva det varje vecka.

Vidare kan man önska pengar av mor- och farföräldrar, som födelsedagsgåva och julklappar, för olika aktiviteter och på så vis kanske ha råd att utöva den aktivitet man önskar. Att sälja på loppis kan vara ett sätt att få pengar. Gamla skidor, skrinnskor och dylikt har alltid åtgång. Dessutom är det förmånligt att fynda på loppis.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN MAY WIKSTRÖM

Vi är många, vi läser, vi finns

En halvtimme efter öppningsdags säger det bara "schwosh!" och det blir plötsligt svårt att röra sig i gångarna på bokmässan i Helsingfors.

Fontana Media och Kyrk-

pressen har varit med på mässan i många år, och vi står där också i år i den finlandssvenska atollen och den svenska Bokboulevarden.

Mellan scenerna löper de rutinerade intervjuerna i halsbrytande kast – allt avhandlas: från renovering till

smuggelsprit eller ögonoperationer i Afrika.

"Vem är författaren och vem är illustratören?" undrar en knatte som fingrar på Monica Vikström-Jokelas nyutkomna Bärtillbok. Knatten har liksom resten av den svärm som nyss dragit in i vår monter i uppdrag

att fylla i en frågesport som handlar om böcker och författarskap.

Det slår mig att det här kulturveckoslutet kring boken för många finlands-svenskar fyller samma funktion som stafettkarnevalen. Vi möts, vi är många, vi är brokiga, vi läser, skri-

ver och vi finns.

Till de mest populära scenprogrammen blir det sådan trängsel att också de förbipasserande tvingas armbåga sig genom det "svenska". Då, som så sällan händer, då syns vi också på riktigt, mer än vanligt.

Det gör gott inombords,

för man blir så trött och ledsen av pratet om hur vi sjunker och förtvinar. Hallåhejsan, här är vi ju i alla fall!

Därför är det som det ska vara att tron också syns i vimlet, med präster på scenen, kyrkkaffe i knuten och författare med himlen runt hörnet.

MISSION. I den lilla byn Suetuk i östra Sibirien står en kyrkbyggnad som uppfördes för att betjäna de finländska fångar som förvisades hit. Byggnaden är den enda lutherska kyrkan i Sibirien som fortfarande står kvar på sin ursprungliga plats. Nu genomgår den en renovering, helt med frivilliga krafter. Kyrkpressens redaktör reste med ett österbottniskt talkogäng.

CIRKELN SLUTS. Österbottningar tog initiativet till kyrkbygget i Suetuk på 1880-talet och österbottningar renoverar kyrkan 130 år senare.

Österbottningar reno

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Under den ryska tiden förvisades många finländska brottslingar till Sibirien. Ofta var deras fortsatta öde okänt efter det.

Byn Verchne Suetuk var en av de platser där fångar och kolonistörer från Finland samlades. Här fanns bördiga jordbruksmarker och tsaren ville bosätta Sibirien för att skydda landsändan mot mongolerna.

Många av dem som kom till Suetuk var från Österbotten. Enligt obekräftade uppgifter var Pirilö-Kalle, **Karl Granroth** en av dem. Han förvisades till Sibirien 1860 för mord på åtta personer, bland annat sin hustru, sin bror och sina brorsbarn. Motivet var att kunna gifta sig med broderns änka och komma över hela hemmanet han delade med sin bror i Pirilö i dagens Jakobstad.

Karl Granroth var en läsare, alltså han läste Bibeln och var kyrkligt aktiv. Många av hans samtida trodde att det bara var en fasad han uppehöll för att skylta sina brott. Men den domen får vi lämna åt Gud.

Den finländska staten var mån om de deporterades andliga väl. Därför sände man både präster och lärare till Sibirien. 1880 utnämnde den kejserliga senaten orgelnisten **Per (Peter) Erik Lindholm** i Munsala församling att vara klockare och kateket för den finländska församlingen i Suetuk.

Lindholm tog snabbt initiativ till att bygga en kyrka i byn. Den bekostades av pengar som kom från Finland och stod färdig 1888. Kyrkan invigdes av en annan österbottning, Terjärvbön **Johannes Granö**. Tre år tidigare lämnade han sin kaplanstjänst i Kimito för att bli fångarnas präst i Sibirien. Granö hade ett betydligt större område än Lindholm som skötte församlingen i Suetuk. Granö var själasörjare för finländare i ett område som täckte över tvåtusen kilometer.

Kyrkan blev klubbhus

Det byggdes lutherska kyrkor också på annat håll i Sibirien. Under Sovjettiden förstördes många kyrkor men kyrkorna i Suetuk och Bulanka överlevde trots att de förföll under tiden de användes som klubbhus i byn. Kyrktornet i Suetuk monterades ner och av kyrkorgeln

”En församling som saknar en kyrkbyggnad att samlas i riskerar att ses som en sekt i dagens Ryssland.”

Joose Pitkänen

som Granö dokumenterat i sina böcker syns inte ett spår.

– I takt med att kyrkbyggnaderna i Sovjet förföll så övergavs de. Vartefter tiden gick kom folk inte längre ihåg vad byggnaden ursprungligen användes till, säger **Joose Pitkänen**.

Pitkänen är diakon inom den lutherska ingermanländska kyrkan och utsänd av Folkmissionen för att arbeta i Karatusa-området. Att kyrkbyggnaden renoveras sker mycket tack vare hans entusiasm och visioner.

En förutsättning för att kyrkbyggnaden i Suetuk över huvudtaget skulle gå att rädda för eftervärlden var att taket förnyades. För den insatsen stod en grupp amerikaner med koppling till Missourisynoden. Samtidigt försåg de kyrkan med ett nytt, men lägre kyrktorn. Och en ny kyrkklocka.

Av kyrkan i Bulanka återstod endast stommen. Den monterades ner för några år sedan och byggs nu upp på nytt i Karatusa.

Estniska och ryska dominerar

I dag talas varken finska eller svenska i Suetuk. Men det talas estniska. Och ryska naturligtvis. För till Suetuk kom

också estniska fångar som till skillnad från de finländska hade hela familjen med sig.

Vid tidpunkten för kyrkbygget hade byn knappt tusen invånare av vilka två tredjedelar kom från Finland och en tredjedel från Estland. I dag finns det enstaka personer kvar i byn som vet om att de har österbottniska rötter.

Som mest fanns det 3 000 invånare i byn. Efter Sovjetunionens fall upplöstes kolchoserna och folk tvingades söka jobb på annat håll. Många flyttade då in till Karatusa.

Även om byn i dag har färre än tvåhundra invånare är kyrkbyggnaden en viktig symbol för den estnisktalade befolkningen i Karatusaområdet. En församling som saknar en kyrkbyggnad att samlas i riskerar att ses som en sekt i dagens Ryssland.

Alla barn är döpta i byn

Även om kyrkbyggnaden är betydelsefull för byn så förknippar många den främst med en klubblokal. Dess ursprungliga betydelse har fallit i glömska. Förhoppningen är att byborna ska börja besöka kyrkan när den återställs som en sådan. Jag hoppas att

JOOSE PITKÄNEN visionerar. Kristofer Mård lyssar.

KATEKET LINDHOLM och kyrkan.

JOHN ÖSTMAN och motorsågen.

- **Krasnoyarsk** är huvudstaden i provinsen med samma namn och den tredje största staden i Sibirien. Invånarantalet är 1,035,528.
- **Floden Jenisej** räknas som den sjätte största i världen.
- **Minusinks** invånarantal är 71,170.
- **Karatusa** har drygt 20.000 invånare.
- **Suetuk** är en by i Karatusa kommun med 100–200 invånare.

GRAFIK: MALIN AHO
KÄLLA: GOOGLE MAPS

vererar kyrka i Sibirien

byn ska återfinna sina andliga rötter och uppleva en väckelse, säger Joose Pitkänen.

Karatusa kommun, dit också Suetuk hör, är ännu ett starkt lutherskt fäste. Man räknar med att det i dag finns 3 000 döpta lutheraner i kommunen. Det sägs att inget barn förblev odöpt i Suetuk under Sovjettiden och den traditionen har hållits fram till denna dag. Ingen har heller blivit begravd utan tonerna till några psalmer på estniska.

Någon församlingsverksamhet har det inte funnits under Sovjettiden. Att nå befolkningen är därför inte lätt.

– Det är en utmaning, säger Pitkänen. Avbrottet i den kristna traditionen har varit lång. Den postsovjetiska ateistiska andan råder starkt.

Kyrkan får ny panel

Än i dag reser österbottningar till Suetuk. Även om de kommer på arbetsläger till Sibirien gör de det helt frivilligt. De senaste fem åren har sammanlagt fem österbottniska grupper med kopplingar till den laestadianska väckelserörelsen gjort olika insatser för den ingermanländska kyrkan i Sibirien.

”Jag hoppas att byn ska återfinna sina andliga rötter och uppleva en väckelse.”

Joose Pitkänen

Samarbetet med LFF, Laestadianernas Fridsföreningars Förbund, började för fyra, fem år sedan då en grupp finländare och norrmän besökte Karatusa tillsammans med biskop **Aarre Kuukauppi** i den ingermanländska kyrkan. Gruppen visades runt och de såg bland annat kyrkan i Bulanka. Som resultat av den resan har nu LFF börjat stöda kyrkans arbete i Sibirien.

För ett år sedan tog en grupp ungdomar sig an att förse kyrkan i Suetuk med ny panel. Under en månads tid bytte de ut trehundra kvadratmeter panel. Det arbetet blev inte färdigt och i oktober i år tog en ny grupp upp renoveringen. Att österbottningar renoverar kyrkan som österbottningar byggt och invigt gör att cirkeln sluts.

Renoveras utan budgetmedel

Renoveringen av kyrkan i Suetuk görs i skuggan av kyrkbygget i Karatusa. För kyrkbygget har man under flera års tid samlat in pengar och LFF har bidragit aktivt till insamlingen. Kyrkan i Karatusa ska bli den centrala kyrkan för lutheranerna i området.

För kulturgärningen att renovera kyrkan har inga pengar samlats in.

Den renoveras helt utan budgetmedel. I praktiken är det Folkmissionen som står för materialkostnaderna. Ledstjärnan i renoveringen är därför att göra det så billigt som möjligt och med hjälp av talkokrafter.

Under två veckor arbetar gruppen österbottningar med att sätta panel på kyrktornet och den återstående östra gaveln, fästa häng- och kantbräder, riva och måla. Målsättningen är att få kyrktornet färdigt från utsidan, men målet uppnås inte då materialleveranserna drar ut på tiden och de sista dagarnas snöfall gör fortsatt arbete omöjligt. Oktober visar sig vara en alltför sen tidpunkt för resan. Av allt att döma krävs det två resor till innan utsidan är klar. Nästa resa planeras till våren 2015.

I detta skede görs sannolikt inget åt insidan. Men Joose Pitkänen saknar inte visioner. Han vill ha en mellanvägg bak i kyrksalen för att ge plats för ett kök. Framför sig ser han sovplatser i kyrktornets fot samt på läktaren. Då skulle man kunna hålla läger för barn och ungdomar i kyrkan, men det blir i ett senare skede.

Kyrkan har ett värmeaggregat längst

bak i kyrksalen. Det är en dieseldriven värmeblåsare, men den värmer inte hela kyrkan. Inte ens Pitkänen har visioner om att värma upp hela kyrkan. Han vill sätta in mellandörrar en bit från altaret för att kunna använda den främre delen av kyrkan vintertid.

Under renoveringens gång behöver man varken ta Museiverket eller arbetskyddsmyndigheterna i beaktande. På förslag av Folkmissionens arkitekt ska man ändå bevara dekorationen under takåsen på den östra gaveln.

Det här gör ändå inte arbetet problemfritt. Förutom materialleveranserna är el-försörjningen ett problem. I fem års tid har kyrkan underhandlat med det lokala elbolaget om en uppkoppling till elnätet. Nu kommer strömmen till bygget med skarvsladdar från grannhuset. Det huset tjänar bland annat som bibliotek för byns estniska skola. Där inkvarteras också talkoarbetarna från Finland.

Missionsbefallningen driver

Även om ingen i gruppen vill kalla sig missionär så upplever de flesta ändå att Jesu missionsbefallning är en drivande orsak till att de satsar

RALF LINDFORS sågar och Ossiian Thylin assisterar.

VI SOM var med var Kyrkpressens Johan Sandberg, Ossiian Thylin (Larsmo), Hans-Erik Sundström (Pedersöre), Mikael Bergman (Nyslott), John Östman (Pedersöre), Aatto Lamminpää (Nyslott), Krister Mård (Pedersöre), Hannu Niemelä (Rautio) och Ralf Lindfors (Pedersöre),

ÄVEN OM kyrksalen där Krister Mård sågar panel är en byggplats hålls här gudstjänster.

både tid och pengar på ett arbetsläger i Sibirien.

– Under sommarens möte i Larsmo blev jag berörd av en predikan där vi blev uppmanade att vara redo för missionsarbete. Men det betyder inte att alla ska vara predikanter, säger **Ossiian Thylin**. När jag fick förfrågan om att komma med på den här resan tyckte jag inte att jag kunde säga nej.

Tillsammans med hustrun har han tidigare deltagit i en missionsskolning som LFF ordnat. Men då hade han ingen tanke på att åka ut på missionsfältet.

– Det känns som ett kall att få jobba med händerna och iståndsätta Herrens hus, säger **Ralf Lindfors**.

Lindfors är van Rysslandsresenär. Det här är hans 68:e resa. En gång tidigare har han besökt Sibirien och Suetuk, men då stiftade han bara bekantskap med kyrkan och byn. Nu är han här för att bygga.

Budet går från mun till mun

– När jag kom hem efter pingstmötet i Bosund läste jag på LFF:s hemsida att man söker byggare till Sibirien, säger i sin tur **John Östman**. Med frugans till-

stånd bestämde jag mig för att åka. Det kändes bra.

– När John började tala om att åka efter pingstmötet tänkte jag att om John vill åka så åker jag med, säger Lindfors.

John Östman tog kontakt med sin svåger **Hans-Erik Sundström** som hakade på.

Det är så det fungerar. LFF lägger ut budet på hemsidan, någon bestämmer sig för att åka och så kommer djungeltelegrafengång. Det finns ingen utsedd kontaktperson som värvar talarbetare till Sibirien. LFF har en ledare för missionsarbetet men han sköter främst den andliga sidan av missionen.

Hans-Erik Sundström var inte svårövertalad att hänga med.

– Som tidigare privatföretagare har jag tidigare i livet inte haft någon möjlighet att göra en sådan här resa. Jag har haft arbete upp över öronen och en stor familj. Men när jag som pensionär har både tid, råd och hälsa så upplever jag att det är min tur, säger han.

Något speciellt kall säger han sig ändå inte ha haft tidigare.

– Alla är vi ju kallade. Nu vill jag göra en insats så länge jag kan.

Och han kan. Pensionären Sund-

ström var den som var ivrigast att klättra på kyrktaket och ställningarna runt tornet. Men även han tvingades slutligen ge sig för snön som gjorde att allt fotfäste försvann.

– Vår viktigaste uppgift och bön är att byborna ska väckas till eftertanke, säger **Krister Mård**. Det är ingen slump att sju österbottningar kommer frivilligt för att bygga deras kyrka. Vi vill visa att det finns en större drivkraft bakom.

Hannu Niemelä är i Suetuk andra gången. Han var en av de tre ungdomar som renoverade kyrkan ifjol.

– Jag har funderat mycket på hur jag skulle kunna bedriva missionsarbete, säger han. För ett och ett halvt år sedan blev jag tillfrågad att åka hit för första gången. Jag funderade på saken och då frågan upprepades lovade jag åka. Det ångrar jag inte. Steget att komma hit en andra gång var lätt.

I skuggan av Karatusa

Att det blev att arbeta på kyrkan i Suetuk i stället för det stora projektet i Karatusa gjorde ingen besviken.

– Det var ju klart från första början att vi skulle arbeta i Suetuk. Kyrkbyg-

RUSNINGSTRAFIK PÅ byavägen.

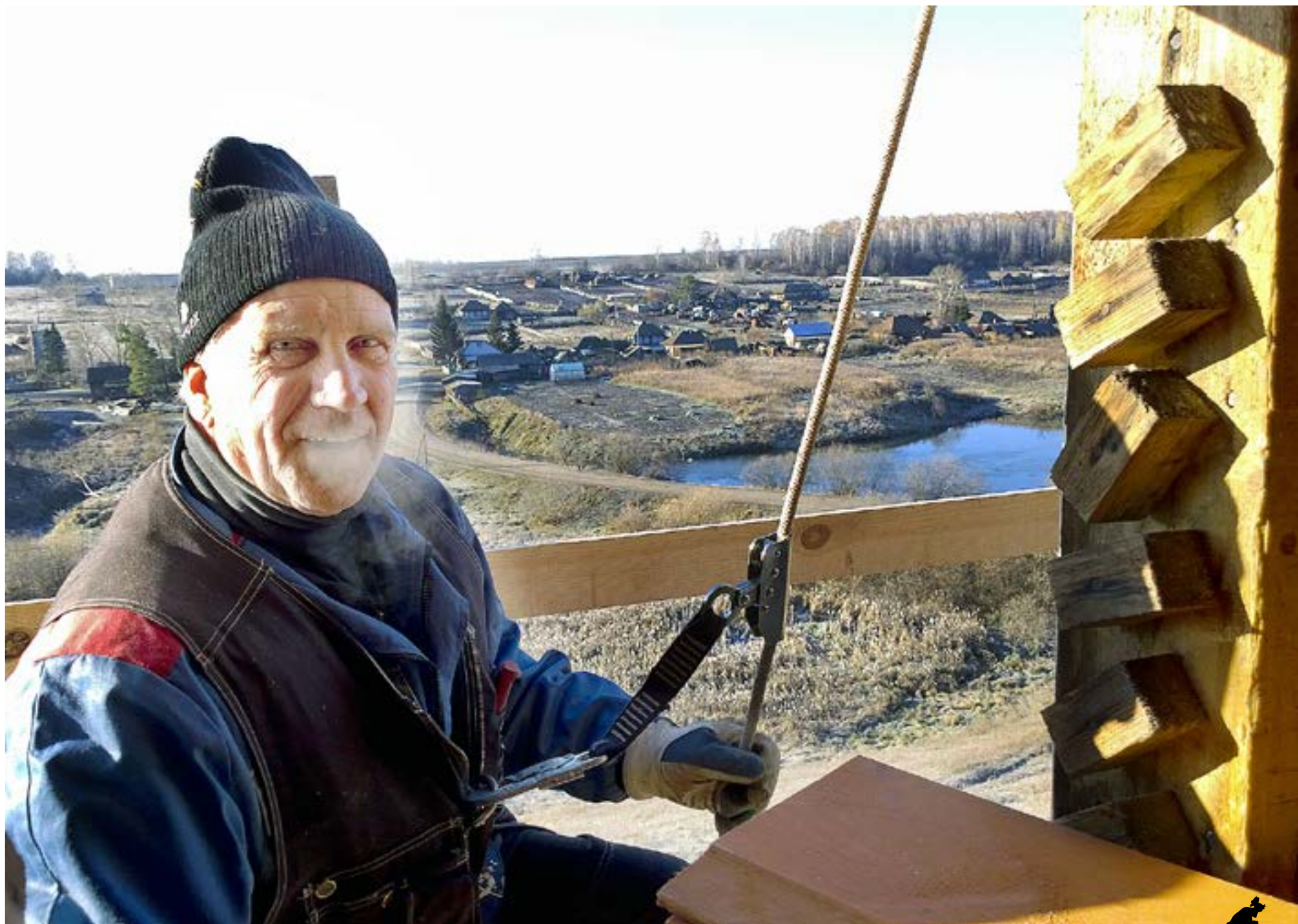
” Vi vill visa att det finns en större drivkraft bakom .”

Krister Mård

get i Karatusa är ju utsatt på entreprenad och den här renoveringen görs helt av frivilliga krafter, säger Lindfors.

Gruppen hann ändå stifta bekantskap med hur bygget i Karatusa framskred.

– På hemmaplan diskuteras Karatusa-projektet mera. Det är det som gäller där. Men man måste se helheten. Suetuk är ju

HANS-ERIK SUNDSTRÖM på väg ut på byggställningarna runt klockstapeln. Därifrån har han en bra utsiktsplats över byn.

egentligen en kapellförsamling till Karatusa, säger Mård.

Vitali Lutchagov som är kyrkoherde i Karatusa är också herde för Suetuk. Han håller gudstjänster och undervisar i kyrkan mitt under pågående renovering där största delen av kyrksalen ockuperas av byggmaterial. Gudstjänsterna samlar en handfull besökare som bänkar sig intill altaret.

– Folk här har just ingen kunskap om vad kyrkan står för och om kristen livsstil. Den kommer ju när man växer inom församlingen, säger Pitkänen. Därför satsar vi på uppfostran och undervisning. En stor del av arbetet görs i söndagsskolorna. Ibland döps något barn, någon begravs och något hem välsignas. Det är bra tillfällen att nå ut med evangeliet.

Pitkänen nämner att tvåhundra personer kan delta i en begravning i Suetuk.

– Även om församlingarna existerade redan då folk blev deporterade hit från Finland är de ganska unga i den form de verkar idag, säger Mård. De har en lång väg att gå ännu. Därför tycker jag det är viktigt att vi kan visa broderlig kärlek och delta i praktiska arbeten. Jag

tror det stärker dem även om vi kanske inte ser det. Det finns mycket jobb att göra här. Nu är vi koncentrade till projektet i Suetuk som vi inte får färdigt fast vi jobbar intensivt. Tiden får utvisa om vi kan göra en annorlunda resa och kanske söka oss runt om mot Krasnojarsk.

Respekterar kristen tro

Hannu Niemelä är positivt överraskad över hur folk i Sibirien bemött honom.

– Innan min första resa funderade jag mycket på hur folk ska reagera när vi kommer hit för att bygga en luthersk kyrka, säger han. Men då mötte vi ett gäng ungdomar på en restaurang i Minusinsk. Först var de avvaktande men när vi berättade för dem att vi var här för att bygga en kyrka öppnade de sig och sade att de respekterar den kristna tron.

Även Thylin upplever att han bemöts med vänlighet och kärlek.

– Man förstår att det är en kärlek som de i sin tur fått. Trots att de levt under svåra förhållanden och kunde visa bitar i stället.

Han har under de senaste åren intresserat sig för ingermanländarnas situa-

HANNU NIEMELÄ har funderat mycket på mission. Som den proffsbyggare han är har han funnit ett sätt att göra en insats.

”Som privatföretagare har jag tidigare i livet inte haft möjlighet att göra en sådan här resa. Nu upplever jag att det är min tur.”

Hans-Erik Sundström

tion före och under Sovjettiden.

– Jag har köpt flera böcker på loppmarknader. Böckerna beskriver svåra livsöden för vårt broderfolk.

– Det kunde lika gärna ha varit vårt öde. Vi får vara tacksamma över att vi vuxit upp på en plats där Guds ord har klart förkunnats. Varje finländare borde besöka Ryssland minst en gång. Det skulle hjälpa oss att se hur bra vi har det i Finland, säger Lindfors.

Gruppen har överraskats av de stora sädesfälten i Sibirien. Det handlar om tusentals hektar. Fem skördetröskor som kör sida vid sida.

– Nu är det vår tid att göra en insats här, säger Thylin. Vi vet inte hur länge gränserna kommer att vara öppna för oss att komma in. Det finns vissa orosmoln just nu.

Ingen i gruppen vågar på stående fot lova att de kommer flera gånger.

– Det får nog tiden och hälsan utvisa, säger Sundström och får medhåll av Östman.

Skulle ni rekommendera andra att åka ut?

– Absolut, säger samtliga unisont.

Det är bara en liten början. Vi får se hur slutresultatet blir.

Skulden är gödsel på livet

BIBELN. Bibelberättelserna är inga slutna periodiska system. Tolv svenska författare steg in i berättelsernas komplexitet och skrev var sin novell.

TEXT: CHRISTA MICKELSSON

Och *Gudskapade människan* (Libris 2014) är en samling noveller som utgår från bibliska karaktärer. **Lotta Lundberg** och **Kristian Lundberg** är två av de tolv svenska författare som skrivit en novell i boken. Alla författare fick en biblisk person föreslagen av redaktören **Magnus Sundell** och nästan alla av dem antog utmaningen utan att försöka byta till en annan person.

– För mig var det självklart. Jag skriver normalt romaner och måste hitta på allt själv, men den här gången var allt redan påhittat. Som en skådespelare fick jag gå in i en roll, berättar Lotta Lundberg som skrivit sin novell om Adam.

Hon funderade mycket på om hon skulle skriva om Adam före syndafallet eller efter.

– Det finns en dramaturgisk kurva i berättelsen. Innan Eva äter av äpplet så "lallade" de bara omkring i någon form av oskuld. Oskulden lyfts fram som ett paradiskt tillstånd, men jag tänker mig att oskulden är livsfarlig, då den står i kontrast till ansvaret. Är ansvar en börda eller en gåva? Vill vi vara ansvariga? Äpplet är kunskapen och ansvaret. Den här frågan är evig: det är livsfarligt för människor att gå omkring i ett oskyldigt paradiset och vara barn.

Syndafallet beskrivs som ett vuxenblivande med skuld och ansvar. I Lotta Lundbergs novell kan Adam inte bestämma sig för om han ska svälja äpplet eller inte, utan det "guppar upp och ner i halsen".

– Eva säger till Adam på kvällen att han är feg. Antingen ska Adam ha det kvar, eller så ska han svälja det. Så är det också med kunskapen och ansvaret, vi måste välja.

I novellen är det Adam som tycks längta tillbaka till paradiset medan Eva vill vidare.

– Adam och Eva är de enda som vet hur det är på andra sidan. Berättelsen handlar också om hur drömmar kan förblekna och försvinna om man inte håller dem vid liv. Ska man leva i nuet eller gå tillbaka? Det är både svårt och sorgligt – att det som varit inte kan återskapas.

Lotta Lundberg tar också upp Adams kamp med skulden.

– Vi har blivit så rädda för skulden. Men den är inte farlig, även om den möjligen gör förbaskat ont. Men den är också enda sättet att kunna växa. Skulden är som gödsel på livet. Den luktar illa men gör gott.

LOTTA LUNDBERG och **Kristian Lundberg** är två av tolv svenska författare som tolkat bibliska personer i en ny novellsamling. FOTO: ERIC BLECKERT OCH CAROLINE ANDERSSON

Hon har sympatier för Adam.

– Som författare så är det väl så att man inte måste älska alla sina karaktärer, men man måste förstå deras bevekelsegrund. Gör vi inte de blir de platta och då hamnar man i genre-litteraturen med "good guys" och "bad guys". Att vara författare är att våga älska människan.

Rätt att bli förlåten

Kristian Lundberg fick kämpa mycket med sin text om Judas.

– Jag brättades mycket och gjorde det i början svårare än jag borde ha gjort. Jag ägnade mycket tid åt att föröka förstå den samtida miljön som omgav Judas och höll på att läsa mig bortom sans och vett. Det blev för komplext, så jag fick börja om.

Bitarna föll på plats när han tog avstamp i förlåtelsen.

– Vi är ofullkomliga och har rätt att bli förlåtna. Ja, det är så jag ser det.

Han tvingades reflektera över schablonbilden av Judas.

– Någonstans har man gjort ett antagande om Judas och sedan slutar man resonera. Hade jag valt själv hade jag inte valt Judas, men nu tvingades jag

in i en ny form av antagande.

Han använde Judas berättelse för att förstå många av de totalitära lösningar som presenteras i dag: enkla lösningar om en förrädare, en fiende som sviker ett uppdrag och fullt ut förstår konsekvenserna.

– Men verkligheten är mer komplex än så. Vi människor förräder nästan slentrianmässigt de ideal vi ställt upp. Judas är tacksam för att han är så tydlig.

Kristian Lundbergs novell kretsar kring skulden och skammen, men också nåden.

– Det blev tydligt för mig att nåden är en konkret handling, på samma sätt som solidariteten. Nåden är en handling och ett mottagande. Vi vill det goda men det blir något annat, men vi kan förvänta oss att bli bemötta med nåd.

Kristian Lundberg berättar att han alltid haft en relation till den bibliska texten.

– De bibliska berättelserna omger mig, de är en levande källa för mig. Efter 25 år har människor också börjat förstå att jag skriver i den genren och har gjort det sedan 1991.

Han säger att det i Kultursverige finns en beröringskräck inför Bibeln,

en rädsla för att någon använder sig av Bibelns texter.

– Men det har blivit bättre, även om det fortfarande inte är bra på långa vägar. Numera går det att tänka sig att en samtida svensk författare är kristen. Det gick inte 1991. Då var man fullkomligt bortsanerad från den offentliga diskussionen. Numera kan man till och med koppla den bibliska berättelsen till en ideologiskt uppfattning. Det är mycket intressant.

Han tror förklaringen delvis ligger i att så många av svenskarna förlorat banden till kyrkan.

– Sekulariseringen har nått så långt att det nu finns öppenhet, en motkraft som inte är organiserad.

OCH GUD SKAPADE MÄNNISKAN

• **Noveller** av Majgull Axelsson, Tomas Boström, Jonas Brun, Göran Greider, Carolina Klintefelt, Maria Küchen, Inga-Lina Lindqvist, Lotta Lundberg, Kristian Lundberg, Johanna Nilsson, Vibeke Olsson och Elisabeth Rynell. (LIBRIS)

Eftertänksamma bröder

MUSIK

The Holmes Brothers – Brotherhood

Musikstil: gospelinfluerad blues, street corner doo-wop, ballader, R&B, country, funk.

Skivförlag: Alligator Records (2014)

Ur mina högtalare ström-

mar skön blues, men blandningen är varierande. Jag hör gospelinfluenser, country, R&B, Rock 'n Roll – allt i en skön mix. Det är The Holmes Brothers nya skiva *Brotherhood* som snurrar i spelaren. Kanske är skivan lite mera eftertänksam än jag minns bröderna när de senast besökte Karlaby, år 2007. Då var kyrkan nästan fullsatt och det var

THE HOLMES Brothers är inte mera lika Jesuscentrerade som tidigare, skriver recensenten.

ingen hejd på energin.

Men på skivan är nyanserna flera. Den sköna stämsången som bröderna **Wendel** (gitarr, piano, sång) och **Sherman** (bas, sång) och deras andlige bröder **Popsy Dixon** (trummor, sång) presterar är utmär-

kande för bandet. Bakom sig har de över 35 år som uppträdande artister med flera skivor bakom sig.

På *Brotherhood* bjuds vi på fjorton låtar, åtta nya Holmes-original där det är Wendel och Sherman som står för kompositionerna och texterna. De här låtarna får sällskap av sex noggrant utvalda covers.

Texterna på skivan tar avspark i vardagen och behandlar, som ofta i bluesen, relationer och kärlek.

Till skivans eftertänksamhet hör också att skivtitlarna inte är så uttalat Jesuscentrerade som på en del av bandets tidigare skivor. Skivan avslutas med en första studioversion av bandets liveklassiker *Amazing Grace* där bröderna verkligen spelar ut hela sitt vokala omfång.

The Holmes Brothers ger en konsert i Gamlakarleby Stadskyrka 2.11 och på Savyteatern i Helsingfors 4.11.

■ PER STENBERG

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:
Leif Westerling 050 329 4444, **Jonny Åstrand** 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fi

Annonsinfo på www.kyrkpressen.fi

**ALUEEN
HAMMAS**

Tandproteser direkt från SPECIALTANDTEKNIKER

- framställning av nya helproteser
- påfyllningar och reparationer medan ni väntar
- översyn av protes samt rådgivning gratis

Ring och beställ tid!

VASA, Handelsespl. 20 B. Tfn 06-312 1233
MALAX, Köpingsvägen 10. Tfn 06-347 8080

VÅR ERFARENHET - ER TRYGGHET

Med omsorg och omtanke om Er
Begravningsbyrå

Marjamäki

Även gravstenar m.m.

Herrholmsgatan 14, Jakobstad. Tfn 06 723 1730 dygnet runt

Finlands Begravningsbyråers Förbund
auktorerad begravningsbyrå

Vad köpa till Pappa?

Vi tipsar gärna. Se också vår e-katalog på
facebook eller på hemsidan.

Allkristen Bokhandel

Karleby 020 781 6590 - Jakobstad 020 781 6590
www.allkristen.fi

amoena

Till användare av bröstprotes

Visste du att du
har rätt till nya
bröstproteser
vid behov.
Av hygieniska
skäl skall de
bytas med 2 års
mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

amoena

09-649839 • www.amoena.fi

RONJA

RÖVARDOTTER

Premiär 29.1.2015 på Stora Scen
Biljettsläpp 4.11.2014

STORMSKÄRS MAJA

Premiär i september 2015

ÅBO
SVENSKA
TEATER

ABOSVENSKATEATER.FI
02-2777377

folkhälsan

Hyllnings- och kondoleans- adresser

Stöd Folkhälsans verksamhet genom att använda
våra hyllnings- och kondoleansadresser. Folkhäl-
sanföreningarna säljer adresserna lokalt via butiker,
banker och begravningsbyråer.

Du kan också beställa adresserna via Folkhälsans
Förbund, tfn (09) 315 5613 eller
adresser@folkhalsan.fi. Priset är 13 euro.

www.folkhalsan.fi

MÅLNING & TAPETSERING

- Inom- och utomhusmålning
- Högtrycksmålning med spruta
- Tapetsering
- Möbelmålning
- Kakelläggning
- Diverse golvarbeten & Reparationer
- Blåstringsarbeten - allt från stora till mindre projekt med fuktblåsterutrustning
- Uthyrning av skyliftar till förmånliga priser

Österbottens Blästring OBB-MÅLERI

Tel. 050-3221535 Patrik • patrikteir@hotmail.com

Nu reser vi tillsammans!

Fira jul i Rättvik, Dalarna 23-27.12

Fira nyår i Prag 30.12-2.1

Nyårskryssning Åbo-Stockholm med
Viking Grace 31.12-1.1

Florida och Karibien-kryssning 10-22.3.2015
NHL – Toronto Maple Leafs med Leo Komarov
25-30.3.2015

Vår nya broschyr har utkommit – kom in
och hämta den eller ring, så skickar vi!

Vasa 020 7434 520
Närpes 020 7434 530
Nykarleby 020 7815 360

www.istravel.fi

Svenska hörsselförbundet rf ordnar kurs- verksamhet. Alla som hör till målgruppen är välkomna att delta:

Tinnituskurs

Tidpunkt: 20 – 22.11.2014
Plats: Hotell Victoria, Tammerfors
Målgrupp: Personer med tinnitus
Anmälan: några lediga platser, senast 3.11.2014
Pris: 60€ (inkl. kost, logi och program)

Hörsel och motivation

Tidpunkt: 27 – 29.11.2014
Plats: Herrgårdsbad Kaisankoti, Esbo
Målgrupp: Personer med hörselskada
Program: förbättra självförtroende och motivation
att vistas i sociala sammanhang
Anmälan: senast 10.11. 2014
Pris: 60€ (inkl. kost, logi och program)

Ménières sjukdom

Tidpunkt: 29 – 31.01.2015
Plats: Hotel Cumulus Pinja, Tammerfors
Målgrupp: Personer med Ménières sjukdom
senast 5.12.2014
Anmälan: senast 5.12.2014
Pris: 60€ (inkl. kost, logi och program)

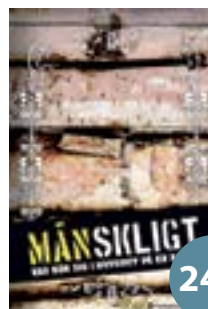
Svenska hörsselförbundet rf
Georgsgatan 18, 00120 Helsingfors
www.horsel.fi, Tfn 09 663 392,
annika.barlund@horsel.fi

Farsdag! Kom ihåg mannen i ditt liv med en bok!

Kyrkans budskap var ju tänkt att vara till för alla, och kyrkan säger
sig vilja nå alla. Varför missar man då en stor del av männen?
Ur ett visst perspektiv förstår jag det hela rätt väl. Vad har kyrkan
egentligen att erbjuda som känns genuint manligt?

Mats Björklund

24⁹⁰

Mänskligt

Vad rör sig i huvudet på en karl?

Tio män skriver öppet och personligt
om stolthet, rädsla och ambition, om
lust och förlust. Vad är det som gläder,
och som skaver?

Kungörelse

Kungörelse om församlingsval

FÖLJANDE FÖRSAMLINGARS röstberättigade medlemmar kallas härmed till församlingsval som börjar senast kl. 11 söndagen den 9 november på församlingsvis följande platser och tider. Varje församlingsmedlem kan på valdagen rösta på alla valplatser i sin egen församling, däremot inte på valplatser i en annan församling. Om man tillhör en församling som in- delats i röstningsområden kan man rösta enbart inom sitt eget röstningsområde.

DOMPROSTERIET

❖ **SIBBO SVENSKA FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014
kl. 11:00-20:00 i Nya salen, Kyrkoby församlingshem efter den tvåspråkiga familjemässan i Sibbo kyrka, som börjar kl 10.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

❖ **ESBO SVENSKA FÖRSAMLING**
söndag 9.11.2014 kl. 11-20
i Esbo domkyrkas församlings-
gård, Kyrkstranden 2.

❖ **GRANKULLA SVENSKA FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014
kl.11.00-20.00 i Grankulla kyrka
efter avslutad tvåspråkig gudstjänst, som börjar kl. 10.

❖ **KYRKSLÄTTS SVENSKA FÖRSAMLING**
Kl. 11-13 i Kyrksläotts kyrka, efter avslutad tvåspråkig gudstjänst, som börjar kl. 10, och kl. 14-20 i församlingshemmet, Församlingsvägen 1.

❖ **VANDA SVENSKA FÖRSAMLING**
1. Plats och tid för röstningen - Bagarstugan, Kurirvägen 1, 9.11. kl. 11-20.
2. Signering
- Ordförande Ulf Lundström

RASEBORGS PROSTERI

❖ **EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING (NUV. EKENÄS, SNAPPERTUNA, TENALA OCH BROMARVS FÖRSAMLINGAR)**

RÖSTNING PÅ VALDAGEN 9.11
Röstningsområde Ekenäs:
Ekenäs kyrka kl. 11-20
Röstningsområde Snappertuna:
Snappertuna kyrka kl. 11-20
Röstningsområde Tenala-Bromarv:
Tenala kyrka kl. 11-13.30
Bromarvs kyrka kl. 14-17
Tenala församlingshem kl. 17.30-20
Signering:
Ekenäs den 15.9.2014, valnämndens ordf. Anders Lindström

ÅBOLANDS PROSTERI

❖ **VÄSTÅBOLANDS SVENSKA FÖRSAMLING**
söndag 9.11.2014
Pargas röstningsområde: Pargas kyrka kl. 11-20 efter avslutad högmässa som börjar kl. 10.
Nagu röstningsområde: Nagu kyrka kl.12-18 efter avslutad högmässa som börjar kl. 11.
Korpo röstningsområde: Korpo

kyrka kl. 12-18 efter avslutad högmässa som börjar kl. 11.
Houtskär röstningsområde:
Houtskär kyrka kl. 12-16 efter avslutad högmässa som börjar kl. 11.
Iniö röstningsområde: Iniö kyrka kl. 12-16 efter avslutad högmässa som börjar kl. 11.

NÄRPES PROSTERI

❖ **KORSNÄS FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014 kl. 11.00-20.00 i Korsnäs församlingshem, Kyrkobyvägen 37.

❖ **KRISTINESTADS SVENSKA FÖRSAMLING**
kl 11-12.30: i Lappfjärds församlingshem
kl 13-14.30: i Kristinestads församlingshem
kl 16-17.30: i Sideby kyrka

❖ **NÄRPES FÖRSAMLING Röstningsställen och -tider:**
Pörtom kyrka: 9.11.2014 kl. 11.00-12.30
Övermark kyrka: 9.11.2014 kl. 15.00-16.30
Närpes, S.ta Maria kyrka 9.11.2014 kl. 18.00-20.00

KORSHOLMS PROSTERI

❖ **KORSHOLMS SVENSKA FÖRSAMLING**
söndag 9.11.2014
kl.11.00-20.00 i Korsholms kyrka, efter avslutad gudstjänst, som börjar kl. 10.

❖ **KVEVLAX FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014 kl.11.00-20.00: i församlingshemmet, Kvevlaxvägen 7, 66530 Kvevlax.

❖ **MALAX FÖRSAMLING**
Kyrkhemmet: Snickerivägen 2, 66100 Malax kl. 11-15.
Församlingshemmet: Övermalax Långtået 7, 66140 Övermalax, kl. 16-20.

❖ **PETALAX FÖRSAMLING**
Församlingshemmet, Petalax Kyrktået 12, 66240 Petalax kl. 11-20

❖ **REPLLOT FÖRSAMLING**
Replot kyrka: Kyrkvägen 58, 65800 REPLOT, 9.11.2014 klockan 11.00-14.00.
Björkögården: Läsarted 11 65870 Björköby, 9.11.2014 klockan 15.00-18.00.
Replot församlingshem: Prästgårdsvägen 9, 65800 RE- PLOT, 9.11.2014 klockan 19.00-20.00.

❖ **VASA SVENSKA FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014
kl. 11-13.30 i Dragnäsbäcks kyrka, efter Familjegudstjänsten som börjar kl. 10.
kl. 14-20.00 i Trefaldighetskyrkan, efter Mässa för hela familjen som börjar kl. 13.

PEDERSÖRE PROSTERI

❖ **ESSE FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014
kl 11.00-20.00 i Esse församlingshem, efter avslutad gudstjänst som börjar kl 10.

❖ **JAKOBSTADS SVENSKA FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014: kl. 13-20, efter avslutad gudstjänst, som börjar kl. 12.

❖ **KRONOBY FÖRSAMLING**
Söndagen den 9.11.2014
kl 11.00-20.00: i församlingshemmet, Kyrkvägen 30.

❖ **LARSMO FÖRSAMLING**
kl. 11.00 - 12.15: i kyrkan, efter avslutad gudstjänst, som börjar kl. 10.00.
kl. 12.45 - 13.45: på Sandlunden kl. 14.15 - 15.15: i Risö skola.
kl. 15.45 - 16.45: i Holm skola.
kl. 17.15 - 18.15: i Näs skola.
kl. 18.30 - 20.00: i Bosund skola.
Rösträtt äger den församlingsmedlem som senast på valdagen, 9 november 2014, har fyllt 16 år och varit inskriven i Larsmo församling den 15 augusti 2014.

❖ **NYKARLEBY FÖRSAMLING**
Församlingsval 9.11.2014
Jeppo kyrka: kl. 11 -13 efter avslutad gudstjänst som börjar kl. 10
Munsala kyrka: kl. 14 -16 efter avslutad gudstjänst som börjar kl. 13
Nykarleby kyrka: kl. 18 -20 efter avslutad gudstjänst som börjar kl. 17

❖ **PURMO FÖRSAMLING**
söndag den 9.11.2014
kl. 11.00-20.00: i Purmo kyrka efter avslutad högmässa som börjar kl. 10.00

❖ **TERJÄRV FÖRSAMLING**
Söndag 9.11.2014
kl. 11.00-13.00: i Terjärv kyrka, efter gudstjänsten som börjar kl.10.
kl. 14.00-15.30: Småbönders skola
kl. 16.00-17.00: Djupsjöbacka skola
kl. 18.00-20.00: Församlingshemmet

Så här kungör Kyrkpressen turerna i församlingsvalen

1. TORSDAGEN DEN 7 AUGUSTI (nr 32) berättade Kyrkpressen att det hålls val i alla församlingar i stiftet söndagen den 9 november och att valmansföreningarna måste inlämna sina valhandlingar senast fredagen den 15 september.

2. TORSDAGEN DEN 21 AUGUSTI (nr 34) ingick en gemensam kungörelse om var och när röstlängderna kan granskas.

3. TORSDAGEN DEN 16 OKTOBER (nr 42) publicerade Kyrkpressen kandidatlistorna i stiftets församlingar samt en gemensam kungörelse om förhandsröstning och hemmaröstning.

4. I DAG (nr 44) ingår kungörelsen om valplatserna där man får rösta på valdagen. (Observera att man kan förhandsrösta i på alla röstningsplatser i landet).

I NUMREN 46 OCH 47 publiceras församlingsvalens resultat i sin helhet.

TRO PÅ DET GODA
FÖRSAMLINGSVALET 2014

Kungörelse

FÖRSAMLINGSVALET 9.11.2014

Församlingsval förrättas i Helsingfors svenska evangelisk-lutherska församlingar den 9 november 2014. Vid valet utses medlemmarna till Helsingfors kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkofullmäktige och respektive församlings församlingråd för den fyraåriga mandatperiod som börjar vid ingången av år 2015.

Valet förrättas i respektive församlings lokaliteter söndagen **den 9.11 klockan 11-20.**

I nedanstående tabell anges antalet representanter som skall väljas från respektive församling, den vallokal som används på valdagen samt eventuella avvikelser från den ordinarie röstningstiden:

församling	till församlingsrådet	till kyrkofullmäktige	vallokal	adress
Johannes	14	3	Högbergssalen	Högbergsgatan 10 E
Matteus	12	2	Församlingssalen i Matteuskyrkan	Åbohusvägen 3
Petrus	12	2	Åggelby gamla kyrka kl 11-12 Munksnäs kyrka kl 13-17 Petrus pastorskansliet kl 18-20	Brofogdevägen 12 Tegelstigen 6 Vespervägen 12 A

De röstberättigade församlingsmedlemmarna får rösta i den vallokal som hör till församlingen i vars röstlängd han/hon upptagits. Meddelande om vallokal har per post sänts till den röstberättigade i medlet av oktober. Den röstande ska vid behov förete identitetsbevis eller på annat sätt styrka sin identitet.

Det inofficiella resultatet av församlingsvalet publiceras i Kyrkpressen den 13.11.2014. Det fastställda valresultatet framläggts till påseende i respektive församling på anslagstavlan den 17.11-17.12.2014. Valprotokollet jämte besvärsvanvisning finns under samma tid till påseende i pastorskansliet under dess öppettid.

Tilläggsinformation om församlingsvalet och röstningen finns på helsingforsförsamlingarnas valsidor helsingforsförsamlingar.fi/valet samt församlingsvalet.fi

Helsingfors den 1 oktober 2014

HELSINGFORS KYRKLIKA SAMFÄLLIGHETS
CENTRALVALNÄMND

Ordförande
Sekreterare

Sakari Enrold
Hanna Korpjärvi

KYRKAN I HELSINGFORS

KYRKAN I HELSINGFORS

Besittningsrätten till vissa gravplatser

på Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsplatser (Sandudd, Furumo, Brändö, Malm, Månsas och Östersundom) löper ut vid utgången av år 2015.

Eftersom kontaktuppgifterna till gravrättsinnehavarna och de anhöriga delvis inte uppdaterats kan vi inte nå dem alla. Därför har följande meddelande fästs på de gravar vars besittningsrätt löper ut:

KUNGÖRELSE

Rätten till denna grav går enligt avtalet ut den 31 december 2015. Om gravrättsinnehavaren vill för långa gravrätten kan han före den 30 juni 2016 ingå ett nytt avtal med centralregistret för Helsingfors kyrkliga samfällighet, adress: Tredje linjen 22 B, 00530 Helsingfors, tfn. (09) 2340 6001, e-post: helsinki.hautapalvelut@evl.fi.

Om avtalet inte förnyas inom den utsatta tiden återgår gravan och minnesvården i Helsingfors kyrkliga samfällighets ägo. Om ni vill kan ni dock avlägsna gravvården innan den ovan nämnda fastställda tiden löpt ut.

Helsingfors kyrkliga samfällighet

KYRKAN I HELSINGFORS

Helsingfors kyrkliga samfällighets **gemensamma kyrkofullmäktige** sammanträder torsdagen den 13 november 2014 klockan 18 i Församlingarnas hus, Tredje linjen 22.

En förteckning över ärenden som kommer att föredras vid sammanträdet är från och med 5.11.2014 framlagd på anslagstavorna vid Helsingfors församlingars pastorsexpeditioner och på den kyrkliga samfällighetens anslagstavla, adress Tredje linjen 22.

Föredragningslistan och protokollet kan läsas på webben: www.helsinginseurakunnat.fi/hallinto. Föredragningslistan publiceras ca en vecka före mötet och protokollet ca en vecka efter respektive möte.

Helsingfors, den 20 oktober 2014
Ordförande

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN
FÖRSAMLING

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

I Hfrs centrum, etta eller lugnt rum m. br, kokvrå, ca 10/dgr varannan mån.för arb.resor. Bra hyresgäst, seriösa svar, 040 5349771.

Tre lugna och vettiga kvinnor (journalist, lärare, studerande) söker bostad att dela i Vallgård/ Alphyddan/ Munksnäs/ Tölö från 1.12/1.1. Rök- och djurfria. Ring 0407023509

Rökfri 60-årig kvinna söker stor etta el. liten tvåa i H:fors/Esbo. 0445770739/Pia.

19-årig skötsam rökfri flicka önskar hyra etta eller mindre tvåa i Smedsby (Korsholm). Ring efter kl 16. Tel: o44-5955941

UTHYRES

Två rum och kök (49 m2) i gott skick på Berggatan i centrala Åbo. Hyra: 550 (ink. parkering) + vatten. Tel: 050-5767 596

KÖPES

Ung man söker sitt första hem. Etta eller tvåa i Borgå. Gör inget om den är i dåligt skick. Ring och erbjud Andreas 0405265329

DIVERSE

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö. Tel. 050 590 3780, mån-tors 9-12.

Förmånligt seniorboende med helpension för Herrar på stiftelsen Fridhäll i Kottby, Helsingfors. Lägenheterna är ca 30 m². Fridfullt område med bra kommunikationer. Förfrågningar per Tfn. 09-777 12 213. Vardagar 9-12.

Visste du att...
du kan lämna in din hyresansökan via webben?

När du lämnar in via webben sparar du också serviceavgiften på 5 euro.

ESBO KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET
ESPOON SEURAKUNTAYHTYMÄ

KUNGÖRELSE

På grund av att skötseln av nedannämnda familjegravar på Esbo kyrkliga samfällighets begravningsplatser har försumrats väsentligen, ålägger gemensamma kyrkorådet på basis av beslutet av den 25.8.2014 med stöd av 17 kap. 5 § kyrkolagen gravrättsinnehavaren av varje grav att iståndsätta gravan inom ett år räknat från kungörelsens datum med risken för att gravrätten annars kan förklaras förlorad.

För att uppfylla plikten att sköta gravan räcker det med att man ordnar den allmänna skötseln av gravan (= skötseln av gräsmattan eller grusytan på gravan samt vid behov en uträkning av minnesmärket och eventuella kantstenar). Att man endast hämtar blommor till gravan räcker inte till för att uppfylla plikten att sköta gravan, eftersom det inte är obligatoriskt att hålla gravan blomsterprydd.

Instruktioner som gäller iståndsättningen och skötseln av gravan ges på begäran av de parkträdgårdsmästare som arbetar som arbetsledare på begravningsplatserna. Dessa är i regel antråffbara på begravningsplatserna vardagar klockan 7.30-14.30 frånsett lördagar samt per telefon 09 80 501 säkrast mellan kl. 13 och 14.

Esbo kyrkliga samfällighets gravskötsel fond åtar sig skötsel av gravar. Ytterligare information ges på gravkontoret tfn 09 80 50 2200. Gravkontoret är öppet vardagar kl. 8.00-15.00.

Ärendet har delgivits i dag också med en på vederbörande gravar utsatt kungörelse.

PÅ KYRKANS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning A: 12	Avdelning X: 108	Avdelning Z: 126
Avdelning Å: 61	Avdelning Y: 31	Avdelning Å: 35
Avdelning F: 172	Avdelning Y: 91	Avdelning Å: 100
Avdelning I: 62	Avdelning Y: 114	Avdelning Å: 110
Avdelning W: 76	Avdelning Z: 61	Avdelning Ö: 104
Avdelning W: 106	Avdelning Z: 101	

PÅ KAPELLET'S BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning G: 22	Avdelning G: 130	Avdelning H: 219
Avdelning G: 104	Avdelning H: 122	Avdelning M: 27

PÅ KLOCKARMALMENS BEGRAVNINGSPLATS

Avdelning H: 9.10

Över detta kyrkoråds beslut får den som saken avser framställa ett skriftligt rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall framställas inom 14 dagar och adresseras till gemensamma kyrkorådet, PB 200, 02771 Esbo. Ett fullständigt protokollutdrag, som behövs för rättelseyrkandet, fås i Esbo kyrkliga samfällighets ämbetsverk, tfn (09) 80 501.

Esbo kyrkliga samfällighets gemensamma kyrkoråd

LEDIGA TJÄNSTER

KYRKOSTYRELSEN[†]

Bli präst i sydvästra Tyskland, stationeringsort Frankfurt am Main.

Sista ansökningsdag 20.11.2014

Mera information: evl.fi/ulkosuomalaiset

KYRKOSTYRELSEN[†]

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma förvaltningen, ekonomin och verksamheten för Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Kyrkostyrelsens verksamhetsavdelnings enhet för fostran och familjefrågor är en expert- och samarbetsenhet som aktivt samverkar med andra samhällsaktörer inom området. Enheten stöder och utvecklar arbete bland barn, unga, familjer och par tillsammans med församlingarna, stiftet och andra samarbetspartner. Enheten har 13 anställda. Vi finns vid Södra kajen i Helsingfors.

Kyrkostyrelsen ledigförklarar en tjänst som Sakkunnig, familjefrågor och utbildning inom familjerådgivning

Den sakkunniga svarar för specialiseringsutbildning och fortbildning inom kyrkans familjerådgivning samt för utbildningen av mottagningssekreterare och för utvecklingen av dessa utbildningar. Den sakkunniga deltar i utvecklingen av kyrkans familjerådgivnings- och familjearbete på nationell nivå. Arbetet utförs i samarbete med instanser och aktörer som arbetar med familjer och parrelationer inom kyrkan och i samhället. I egenskap av sakkunnig inom familjefrågor deltar han eller hon i den kyrkliga och samhällsdebatten i frågor som gäller det egna arbetsområdet. Platsannonsern i sin helhet och närmare uppgifter om tjänsten och behörighetskraven finns på adressen sakasti.fi/tyopaikat.

Ansökan riktas till Kyrkostyrelsen och lämnas inklusive bilagor i första hand via den elektroniska rekryteringstjänst på adressen sakasti.fi/tyopaikat eller till Kyrkostyrelsens registratörskontor på adressen Södra kajen 8, PB 00131 Helsingfors eller per e-post på adressen kyrkostyrelsen@evl.fi senast 21.11.2014 kl. 15. Anteckna på ansökan vilken befattning det gäller. Ansökningshandlingar returneras inte. Förfrågningar Päivi Kähkönen, tfn 040 1424835, paivi.kahkonen@evl.fi

www.evl.fi/rekrytering

EDERSÖRENEJDENS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet söker en praktisk, ansvarstagande och församlingstillvänd

VAKTMÄSTARE

Vars huvudsakliga arbetsställe är Jakobstads Församlingens centrum, men som också har ansvar för vaktmästaruppgifter vid samfällighetens övriga fastigheter.

Till uppgifterna hör bl.a. normala fastighetsarbeten, mindre reparationsarbeten, styrning och övervakning av fastighetsteknik, kyrkvaktmästaruppgifter och att vikariera fastighetschefen.

Vaktmästaren som vi söker bör ha yrkesexamen inom maskin- och metall, byggnads-, el- eller VVSA-branschen eller motsvarande yrkeskompetens och praktisk yrkeserfarenhet.

Vaktmästaren skall ha god förmåga att använda svenska i tal och nöjaktigt förmåga att använda finska i tal alternativt nöjaktigt förmåga att använda svenska i tal och god förmåga att använda finska i tal.

Arbetsavtalsförhållandet inleds från januari 2015 eller enligt överenskommelse. Innan arbetsförhållandet inleds bör läkarintyg uppvisas. Prövotiden är 4 månader. Lönen bestäms enligt KyrkTAK kravgrupp 403.

Ansökningstiderna går ut måndagen 10.11.2014 kl. 14.00.

Ansökan med referenser riktas till gemensamma kyrkorådet och adressen är: Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet, Ebba Brahesplanaden 2, 68600 Jakobstad eller per e-post pedersorenejdens@evl.fi. Märk kuvertet "Ansökan vaktmästare". Ansökningshandlingarna returneras inte.

Ytterligare information fås av fastighetschef Daniel Wikström, tfn 0403 100 402.

Kyrkans missionsorganisation Säningsmannen bedriver förkunnelse- och biståndsverksamhet i 16 länder med hjälp av ca 45 missionärer samt deltidsanställda och lokala anställda. Slutsumman för vår budget är ca 4 milj. €. Vi söker nu en

EKONOMIDIREKTÖR

till vårt kontor i Dickursby.
Ansökningstiden utgår 15.11.2014

För mera information se kylvaja.fi/rekry/tyopaikat

INKAST MARIA SUNDBLOM-LINDBERG

Se till mig som liten är

VI SITTER i halvcirkel runt Muminfamiljens hem. Stora och små om vartannat. Barnen reflekterar högt och har bestämda åsikter om det som händer på den lilla scenen. Vuxna fnissar i ärmen och skulle själva hellre dö än att säga något spontant på en teaterföreställning. "Vem har blivit osynlig för att ingen ser den?" frågar skådespelaren efter pjäsen. En rak och mager arm sträcker sig ovanför många små huvuden och en liten mänskliga svarar: Gud! Det osynliga barnets verklighet är många barns vardag och kan därför gärna läsas ofta men jag hade aldrig själv tänkt på att den Janssonska visdomen inte bara kan appliceras på negligerade ungar utan också på en bortknuffad och bortglömd Gud.

Det var främst ironi, kyla och pliktrogna vård som hade gjort det lilla barnet i Muminvärlden osynligt och lite på samma sätt gick det med Gud i modern tid, tänker jag några dagar efter att den magra armen sträckts upp. Den bleknade Gudens konturer har efter många år av offentligt häckande till slut bara kunnat ses av dem som vet var de ska leta. För så märkligt är det i alla relationer, gudomliga och mänskliga, att iskall ironi och ointresse inte bara är motsatsen till kärlek utan att den förintar det mesta och de flesta ganska effektivt.

DET TAR inte länge så snavar jag på osynligheten igen. I en bok om spädbarns anknytning till sina föräldrar hittar jag ett kapitel om både osynliga barn och en osynlig Gud. I psykologiböcker finns i regel aldrig något andligt för psykologer är faktiskt den yrkesgrupp där man hittar flest ateister och tydligen är det så enkelt att det man inte upplever själv vill man då kanske inte heller forska i och skriva om. Men här finns det alltså plötsligt många sidor religionspsykologi och vetenskapliga undersökningar om folks trosoliv. Högst uppe på teoritårnan finns korrelationen att det barn som blivit osynligt som liten sannolikt inte heller kommer att leta efter en seende och vårdande Gud, och därför inte heller uppleva att någon sådan finns. Synliga ungar med religiösa föräldrar var den grupp som inte bara såg Gud bäst utan också förväntade sig samma kärlek av Gud som de goda och varma föräldrarna hade överst dem med under barndomen.

Det osynliga barnet Ninni gick omkring i Muminfamiljen med en liten bjällra runt halsen och blev pysslad och pussad tills man började se hennes tassar, ben, klänning och armar igen. På samma sätt måste vi kanske göra för att ana Guds breda höft eller ådriga underarmar. Vi måste ta hand om vår andlighet och sinnlighet för att ens kunna märka att något och Någon fattas.

Har vi dessutom inte blivit sedda som små så måste vi som vuxna åtminstone själva vilja se för att alla kunna möta en glittrig och nyfiken blick ovanför molnkanten.

Maria Sundblom-Lindberg är präst och programvärd.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion

Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Insänd text returneras inte.

PETRUS FÖRSAMLING

Medlemmarnas intressen ska väga mest

De drastiska åsiktsskillnaderna mellan Petrus församling och de övriga svenskspråkiga församlingarna i huvudstadsregionen väckte mycket diskussion i medierna under onsdagen. Mitt flöde i de sociala medierna fylldes snabbt med åsikter om Petrus konservativa inställning, inte minst missnöjda församlingsmedlemmars. Flera önskade till och med om en möjlighet att byta församling.

Inte ens hälften av Petrus kandidater svarar enligt församlingsvalets kandidatlistor ja på frågan om det är bra med kvinnopräster, medan stödet i de

"Jag svarar entydigt ja både till könsneutralt prästämbe och vigselrätt för samkönade. Kyrkan kan inte rota sig i gamla traditioner."

övriga sex församlingarna är över 90 procent. Ingen kandidat i Petrus församling säger sig heller vara för vigsel av samkönade par. Folkets starka reaktion visar tydligt att jämställdhetsfrågorna be-

rör många. I det moderna samhälle vi lever i är inte bara kvinnliga präster, utan könsneutrala yrken överlag, en självklarhet för de flesta.

Själv är jag ung kandidat i Matteus församling i Helsingfors och svarar entydigt ja både till ett könsneutralt prästämbe och vigselrätt för samkönade. Kyrkan kan helt enkelt inte rota sig kvar i gamla traditioner som inte längre passar in i dagens utveckling. Annars riskerar vi bygga upp en församling som i längden inte alls är hållbar. Samhället går framåt, så måste också vi.

Så enkelt är det.

Jag utmanar nu Petrus församling att se efter vilka åsikter som egentligen står representerade i det kommande församlingsrådet. Det är församlingsmedlemmarnas intressen som ska väga mest för att det ska gå att uppmana en fungerande verksamhet. Det är därför viktigt att det i varje församling finns rum för mångfald. Utvecklingen är inte vår fiende, den är en möjlighet vi bör ta vara på.

STEFANIE LINDROOS

Helsingfors

PETRUS FÖRSAMLING

Jag vill gärna veta hur de förtroendvalda röstade

Då Petrus församling inte fick välja kyrkoherde är väl det minsta man kunde begära att få veta hur den man gett sitt förtroende valde. Så här inför det enda valet för oss vanliga medlemmar. Jag gick till kansliet i den tron att det skulle stå i protokoll, men nej. Det var slutet val. Varför? Tror någon att de anställda och förtroendevalda inte visste hur det röstades? Jag skulle ha besökat mig besöket om Petrus satt ut protokollet på sin hemsida eller KP/42 satt till ordet i sin korta notis.

I en lång artikel i Petrusbladet 3/14, där det inte framgår vem/vilka som skriver i jag- och vi-form, får man läsa att "Petrus valt" att inga avtal om stöd till SLEF och nu uppmanas man till fortsatt stöd. Kanske vore det möjligt, men tidsödande när det inte sägs när, att få insikt i det protokollet också. För att sedan kanske få läsa att de förtroendevalda inte heller här vågade stå för

"För mig som motsätter mig all form av könsdiskriminering, återstår att hitta en kandidat bland dem som inte nu sitter i församlingsrådet."

sin åsikt utan röstat hemligt.

För mig som motsätter mig all form av könsdiskriminering återstår att hitta en kandidat bland dem som inte nu sitter i församlingsrådet.

Kandidatlistan är rätt bra, fast tyvärr bara drygt hälften i Petrus ställer upp. Frågan om man inte borde få välja sin församling själv har emellertid uteblivit. Församlingsrådet väljer ju delegaterna (utom prästerna) till kyrkomötet, som ju borde ta ett positivt beslut i saken.

PER-OLOF ÖLLER

Helsingfors

VANDA FÖRSAMLING

Kyrkostyrelsen stöder förtryck av rättigheter

Jan-Erik Eklöf skrev (KP 16.10) om problemet med att Vanda kyrkofullmäktige beviljat budgetmedel till fem missionsorganisationer som makulerar vår folkkyrkas kyrkolag och allmän lagstiftning. Detta genom att de bannlyser kvinnliga präster och sexuella minoriteter.

Detta är därtill problematiskt för att FN uppmanat de utvecklade länderna att inte sända utlandsarbetare eller missionärer till utländer om de förstärker det förtryck som råder mot ovannämnda grupper och genom att motarbeta jämställdhet i arbetsliv och samhälle. De bör motarbeta diskriminering.

Juridiskt kan religiösa organisationer, utgående från sin religiösa övertygelse, inom sig förbjuda kvinnliga präster eller kantorer. Däremot har vår folkkyrka redan för trettio år sedan godkänt kvinnliga präster i kyrkolagen och genom det har alla rättsnivåer ansett

samarbetsvägran av präster som ett lagbrott. Och domstolsväsendet har krävt att varje kyrkoherde på förhand ska se till att samtliga anställda i församlingen i alla situationer kan samarbeta i tjänsten.

Utöver budgetmedel till provocerande organisationer är det ett beklämmande problem att kyrkostyrelsens plenum – där även vissa biskopar är med – tvingar församlingarna att uppbära kollekt till organisationer som makulerar vår kyrkolag och laga jämställdhet. Därmed stöder kyrkostyrelsen förtryck mot mänskliga rättigheter. Som biskop Desmond Tutu sagt: "Den som står neutral inför orättvisor har ställt sig på förtryckarens sida." Den som stöder förtryck går hårt mot Jesus centralaste budskap.

BO HOLMBERG

Karis

BIBELFORSKNING JESUSSEMINARIET

Agendan är att förändra kristendomen

KP 42 innehöll en intressant och belysande intervju med Jarmo Tarkki. Där säger Tarkki att Gud och kristendomen är helt mänskliga skapelser. Senare beskriver han Gud som ett slags genetiskt betingat resultat av vårt psyke. I klartext torde det här innebära att han kan betecknas som ateist – en anmärkningsvärd hållning för en präst i en kristen kyrka. Man kan med fog påstå att det lokala domkapitlet på andra sidan Atlanten har "failat".

Tarkki för också fram att vi måste börja ta bibelforskningen på allvar och

låta den påverka kyrkans läror. Den forskning han verkar avse är den som bedrivs vid Westar Institute och dess Jesusseminarier. Kruket här är bara det att nästan inga andra bibelforskare än Jesusseminaristerna själva verkar betrakta den här forskningen som seriös. Så här säger exempelvis prästen och tidigare professorn, fil dr Gregory Boyd: Jesusseminariet representerar "ett mycket litet antal radikala forskare längst ute på det nytestamentliga tänkandets vänsterkant".

Boyd's ordval må vara påverkat av hans egen placering närmare högerkanten, men Westarinstitutets grundares, Robert Funks, egna ord är avslöjande. Bland annat så här sade Funk vid det första Jesusseminariet: "Vi behöver en ny berättelse om Jesus, ett nytt evangelium om ni så vill, som placerar Jesus på en ny plats i den stora, episka berättelsen" (min översättning). Detta uttalande och det faktum att Funk från början avgjorde vilka som fick delta i Jesusseminariet (idel lika-

sinnade) visar tydligt på en agenda att förändra kristendomen – inte på en avsikt att bedriva seriös Jesusforskning.

För mig är det obegripligt att en person knuten till Jesusseminariet fått inbjudan att föreläsa på en kurs för högre pastoralexamen. Jag vill i alla fall se för att Jarmo Tarkki ska finna sanningen han söker. Jesus säger: "Jag är vägen, sanningen och livet."

HÅKAN LINDROOS

Pojo

MacBook Air 13.3"

Intel Core i5 | 4 GB | 256GB SSD

Normal: 1029€
Studeraende/lärare: 980€

MacBook Air

Hovrättsplanaden 19, 65100 Vasa / Suupohjantie 45, 60320 Seinäjoki / Valtakatu 41, 53100 Villmanstrand
Vasa 06-3197780 / Seinäjoki 020-1775 500 / Villmanstrand 020-792 9210 | info@itronic.fi | må-fre 10-18, lö 11-15 | www.itronic.fi

itronic

TM and © 2014 Apple Inc. All rights reserved.

Hur många atister behövs det för att byta en glödlampa? Svar: Två, en som byter och som filmar det på video för att kunna bevisa att det inte var Gud som gjorde det.

lenovo FOR
THOSE
WHO DO.

***Lenovo Flex** är en unik, tunn och lätt bärbar dator med dubbla lägen som kan vikas 300 grader från bärbart läge till stående läge, ett perfekt sätt att titta på filmer under resan eller få ut det mesta av pekskämsprogram.

LENOVO B50-45 15.6" HD AntiGlare
AMD E1-6010 | 4GB RAM | 500GB hårddisk | Windows 8.1

SUPERPRIS! 249€

LENOVO IdeaPad Flex* 15D 15.6"
AMD A4-5000 | 4GB RAM | 500GB | Windows 8.1

549€

LENOVO IdeaPad Flex* 14D 14" HD
MULTI-TOUCH | AMD A4-5000 | 4GB RAM | 500GB Windows 8.1

399€

FÖRMÅNLIG
SURFPLATTA
MED 3G

LENOVO IdeaTab A7600-H 10.1" IPS
16GB | WiFi+3G | Android 4.2

229€

multitronic

VASA: KORSHOLMSESPLANADEN 38
TEL: 06-3197700
MÅ-FRE 9-17

JAKOBSTAD: ALHOLMSGATAN 5
TEL: 06-3197720
MÅ-FRE 9-17, LÖ 10-14

INFO@MULTITRONIC.FI
WWW.MULTITRONIC.FI